

1 Opening door de voorzitter

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Goedenavond allemaal. Hierbij open ik de vergadering van de AZM en ik heet jullie van harte welkom. Er zijn enkele afmeldingen, dat is Jean Noël van Lokaal Alternatief, Mark Meijer Van CDA, Jos Piefer van de SP, meneer Ritterbeeks van BurgerBelangen en meneer Vleugels van Ons Kerkrade. De griffier zal even een nummertje trekken. Nummer 22 en dat is meneer Pasmans van BurgerBelangen. Het is nummer 22, meneer Pasmans van BurgerBelangen dus BurgerBelangen heeft vandaag het eerste spreekrecht. Dan VVD, dan Hart voor Vrijheid, de PvdA, Lokaal Alternatief, Ons Kerkrade, de SP, de Ouderenpartij en het CDA als laatste.

3 Spreektijd voor het publiek

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

We gaan naar de agenda.

4 Vaststelling van de agenda

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Er heeft zich niemand gemeld voor het vragen uur en ook niet voor de spreektijd voor het publiek. Dan komen we aan de vaststelling van de agenda.

5 Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie AZM 26 september 2022

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Kan iedereen instemmen met deze agenda? Ja. Vijf is de besluitenlijst. Heeft iemand op- of aanmerkingen over de besluitenlijst van 26 september?

6 Ontwerpbesluit Tarievennota 2023

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Nee, ook niet. Dat gaat snel. Dan hebben we zes, het ontwerpbesluit Tarievennota.

Ik weet niet of de wethouder nog een toelichting wil geven? Dank u wel. Wij hebben een paar weken terug de begrotingsbehandeling gehad. Eén van de uitgangspunten van de begroting was dat niet alleen de begroting sluitend moest zijn, maar ook dat we geen lastenverzwaring voor onze burgers wilden. Als we dat uitgangspunt hanteren dan betekent dat heel eenvoudig dat de burgers niet meer mogen betalen dan wat ze afgelopen jaar ook betaald hebben. Nu deed zich het punt voor dat de gemiddelde woningwaarde in Kerkrade gestegen is van 171 naar €196.000 euro. Als wij dezelfde tarieven zouden hanteren als dit jaar, zou dat betekenen dat onze burgers meer zouden moeten betalen, omdat het bedrag waarover ze moeten betalen hoger is, namelijk 196.000 ten opzichte van 171.000. We hebben gezegd dat we dat niet willen en dat is ook niet in overeenstemming met het uitgangspunt van geen lastenverzwaring dus we hebben gekeken hoe we dezelfde netto-opbrengst voor de gemeente kunnen genereren zonder dat de burgers meer moeten betalen, en dat hebben we kunnen realiseren door de tarieven naar beneden bij te stellen. Tarieven voor huiseigenaren zijn met 15 procent naar beneden bijgesteld. De tarieven voor de eigenaar van niet-woningen zijn bijgesteld met 3 procent en niet-woningen-gebruiker zijn met 4 procent naar beneden bijgesteld en dat betekent dat als wij die nieuwe tarieven hanteren, dat wij dan om en bij hetzelfde bedrag uitkomen dan dit jaar ook het geval was. En dat kan. In grote lijnen betaalt iedereen hetzelfde. Er kan hier en daar een heel klein verschil in zitten. Maar het is niet zo dat als u bedrag x betaalt dat u dan het komende jaar drie keer bedrag x gaat

moeten betalen. Dus in grote lijnen betaalt iedereen hetzelfde. Voor zover dit voldoende is, voorzitter, wil ik het daar als inleiding bij laten. Dank u wel. Ja, dank u wel wethouder. Dan rest mij nog te vermelden dat mevrouw Stoffels ambtelijke ondersteuning biedt bij de Tarievennota. Dan beginnen we aan de eerste ronde, de eerste termijn, Burgerbelangen. Dank u wel, voorzitter. Zoals ik reeds in de algemene beschouwingen heb verwoord, zijn we blij dat de gemeentelijke lasten niet worden verhoogd. Zeker ook na de toelichting van de wethouder is dat een mooi gegeven. Een compliment naar ons college is hier op zijn plaats. We hebben verder geen vragen meer en gaan akkoord met deze Tarievennota. Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik naar de VVD. Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons in ieder geval bij die eerste woorden aan dat ook wij als VVD blij zijn dat we de lasten voor de burgers niet gaan verhogen voor het tweede jaar op rij. Dat is fijn in deze tijden, waar we al met behoorlijke lastenverhogingen op heel veel andere gebieden van doen hebben. We hebben ook verder geen vragen, alleen een opmerking. Wij zien, zoals elk jaar, de tabel met het vergelijk van de woonlasten met andere parkstadgemeenten waarbij we gemiddeld scoren. Maar wat ons vooral opviel is dat het landelijke gemiddelde ruim €80 onder dat van Kerkrade zit en het Limburgse gemiddelde ook nog een keer ongeveer €30 lager zit. Dat is deels verklaarbaar door de mooie voorzieningen die wij hebben, maar het is wel een signaal waar we op moeten letten, dat we daar enigszins in de pas blijven lopen en het niet te hoog laten oplopen qua belastingdruk. Dat is het enige van deze termijn. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel. Dan ga ik naar Hart voor Vrijheid. Geen opmerkingen, voorzitter. Dank u. De PvdA. Ja, dank u wel, voorzitter, ook de Partij van de Arbeid sluit zich aan bij de vorige sprekers en ook wij zijn blij dat de lasten niet hoger worden maar op niveau blijven, en dat gerelateerd aan het voorzieningenniveau van Kerkrade. Dus wij gaan en zijn akkoord. Dan ga ik naar Lokaal Alternatief? Bedankt, voorzitter. Ik kan me eigenlijk vooral aansluiten bij de vorige spreker. Het is heel fijn dat het totale bedrag niet of nauwelijks afwijkt van dat van dit jaar. Wij spreken wel de hoop uit - en dat hebben we ook in de begrotingsvergadering al gedaan - dat de parkeerinkomsten dit jaar toch echt een keer gehaald worden en we vragen aan het college dat als ze dit jaar niet gehaald worden, om er dan volgend jaar echt eens iets mee te doen in de begroting. Maar verder sluiten ons aan bij de rest. Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Ook wij sluiten ons aan. Er is wel nog één punt van zorg, en dat is dat door de alsmaar stijgende energiekosten en de inflatie het voor menig huishouden moeilijk en eventueel ondoenlijk wordt om de heffingen nog te betalen. Heeft de gemeente of de wethouder er al eens over nagedacht hoe we daarmee om kunnen gaan op een humane manier? Dank u wel. De SP. Dank u wel. Ik kan mij ook aansluiten bij de woorden, zoals ook door eerdere partijen werd aangegeven. Ook wij zijn heel blij dat de tarieven niet stijgen voor de burgers. Dat is zeker voor een stad als Kerkrade zeer belangrijk. Zoals al aangegeven: de burgers hebben het tegenwoordig al heel erg moeilijk om rond te komen, dus dan is dit zeer prettig. We constateren wel dat het een feit blijft dat de OZB-tarieven nog steeds tot de hoogste tarieven behoren van Nederland, en dat zet het één en ander in perspectief. Dat willen we graag meegeven. Ik heb gezien dat de schriftelijke vragen die wij als SP hebben ingediend, beantwoord zijn, maar daar komen we later, al dan niet schriftelijk, op terug. Tot zover de eerste termijn. Dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Dank u wel. Het wordt saai, want ook wij zijn het eens met wat de anderen voor ons gezegd hebben, en wij willen ons bij de crediteur van de VVD en de opmerking van Ons Kerkrade aansluiten. Dat is alles wat ons betreft. CDA? Dank u wel, voorzitter. Om het nog saaier te maken: ook CDA is uiteraard blij dat de kosten niet verder stijgen voor de burger. We hebben wel nog één vraag. Er wordt vermeld dat de kwijtschelding verruimd wordt en dat de financiële impact daarvan onduidelijk is, wat begrijpelijk is. Maar we vroegen ons wel af of er toch een inschatting gemaakt kan worden of het beroep op kwijtschelding zal toenemen. Er werd net al aan gerefereerd dat de kosten natuurlijk op allerlei fronten toenemen, dus het aantal mensen dat rekeningen - wat voor rekeningen dan ook - niet kunnen betalen, zal waarschijnlijk alleen maar toenemen. Dus vandaar deze vraag nog. Maar we zijn wel akkoord met de Tarievennota. Dank u wel. Voor ik naar de wethouder ga, wil ik nog even terug naar het parkeertarief. Dat is toegezegd om in 2023 goed te evalueren. Dan ga ik naar de wethouder voor de beantwoording. Ja, dank u wel. Ik ben blij overigens dat iedereen spontaan zegt dat er geen vragen over zijn. Het is ook dat wat wij in de begrotingsbehandeling hebben afgesproken dus daar bestaat ook geen enkele ruis tussen de commissieraad en het college. De VVD maakte de opmerking dat we in de gemiddelde, landelijke tabel aan de hoge kant scoren. Dat is ook inderdaad zo. Landelijk zijn de gemiddelde woonlasten €904, Limburg 952 en wij zitten op 986. Dat is bijna helemaal te verklaren door het feit dat wij twee jaar achter elkaar de OZB-tarieven met 5 procent verhoogd hebben. Als je die 5 procent terug zou rekenen, zaten we dik onder het Limburgs gemiddelde. Maar goed, dat is wat wij toen hebben afgesproken met elkaar. Wij zullen in ieder geval in 2023 iets zaken in het rijtje omdat andere gemeenten mogelijk - ik zeg dat met enig voorbehoud natuurlijk - de tarieven wel verhogen. Wij doen dat niet en dan komt het gemiddelde weer een beetje beter bij elkaar. Even kijken. Wat hadden we nog meer? De SP had het ook over de hoogste tarieven voor de OZB, maar mijn antwoord geldt natuurlijk ook voor uw opmerking: in de toekomst zal dat zich wel ten goede gaan keren als wij deze trend voortzetten. Wat hadden we nog meer? Kwijtschelding-verruiming zegt het CDA. Ja,

dat is zo. Hoe meer je de kwijtschelding verruimt, betekent dat aan de andere kant dat meer gezinnen van de verruiming van de kwijtscheldingsmogelijkheden kunnen gebruikmaken. En dat betekent dat anderen die kwijtschelding moeten betalen, want we moeten natuurlijk toch een bepaald bedrag aan gemeentelijke inkomsten hebben, anders krijgen we de begroting niet meer sluitend. En dan was er nog een vraag van Ons Kerkrade: compensatie energie? Mijn vraag is: als mensen de heffingen niet kunnen betalen, bijvoorbeeld door de energieprijzen, inflatie, enzovoort. Hoe gaan we daar dan mee om in de toekomst? U mag ervan uitgaan dat wij over bijna alles - en zeker als het over dit soort cruciale dingen gaan - nadenken. Dus het zal in ieder geval niet zo zijn dat wij mensen in welke situatie dan ook, in de kou laten staan. Wij proberen alles te doen wat we kunnen doen voor mensen die in de problemen zitten, dus ook mensen die de heffingen niet kunnen betalen. Die kunnen dan mogelijk aanspraak maken op die kwijtschelding en dan hoeven ze de gemeentelijke belastingen niet meer te betalen. Dan zijn ze daarvan vrijgesteld. Een ander alternatief ten aanzien van de Tarievennota heb ik nu niet. Dank u, voorzitter. Er zullen natuurlijk ook mensen zijn die boven een bepaald percentage qua inkomsten zitten die daar nu ook mee te maken gaan krijgen. Ja, dat is zo. Dat kan ik niet tegenspreken. Dat was zo'n beetje alles waar ik aan heb meegeschreven, mevrouw de voorzitter. Even voor de duidelijkheid: bent u tevreden met het antwoord? Is dit voldoende of had u nog een vraag daarover? Nee, de wethouder is erover aan het nadenken en gaat er nog verder over nadenken, begrijp ik. Dus dat is prima. Ik ga ervanuit dat alle vragen beantwoord zijn tot zover. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Nog andere? Nee. Dan ga ik meteen naar de SP. Dank u wel, voorzitter. Ik ken de wethouder als een zeer positief mens, maar hij zei zojuist dat als deze tendens doorzet... Is dat dan vanuit de hoop of ziet hij dat werkelijk een constructieve basis voor die tendens? Dat is eigenlijk mijn aanvullende vraag. Ik vind het een leuke vraag. Laat ik er dit van zeggen: als de financiën zich ontwikkelen zoals het op dit moment is dan zou het kunnen zijn dat wij, misschien - ik zeg het voorzichtig - in 2024 geen lastenverzwaring gaan nodig hebben. Maar zeker weet ik dat ook niet. Het is koffiedik kijken. Er kan misschien ook een geringe stijging zijn van de lasten. We proberen het in ieder geval voor onze burgers in financiële zin zo aangenaam mogelijk te maken en te houden. Ik bedoelde daar ook mee te zeggen dat als de tarieven bij andere gemeenten stijgen en bij ons niet, dat nivelleert. Misschien kunnen we dat dat in '24 ook doorzetten maar ik heb daar nog niet voldoende zicht op. We weten dat de begroting in '24 sluitend is, maar je weet ook niet wat er tijdens de rit in '23 allemaal gebeurt waardoor we mogelijk extra gelden nodig hebben om bepaalde dingen te kunnen realiseren. Ik heb u in de behoorde behandeling meegenomen met de regiodeal 2.0. Als wij van de provincie of van het rijk als Parkstad daar die 40 miljoen krijgen en kerkraad krijgt van die 40 miljoen - ik zeg maar wat - zeven miljoen, dan is dat fijn om iets extra's te kunnen doen voor onze burgers. Dat betekent wel omdat het op basis van co-financiering is, dat wij zelf uit eigen middelen ook zeven miljoen moeten bijdragen. En dan kan ik me voorstellen dat je op een gegeven moment moet kunnen zeggen: wacht even. Als we de lasten voor onze burgers niet een klein beetje mogen verhogen dan kunnen wij nooit die zeven miljoen bij mekaar schrapen. En dat betekent dat wij dan in die situatie ook zeven miljoen van het rijk gaan mislopen. En dat zou natuurlijk jammer zijn voor de ontwikkeling van de gemeente want je krijgt niet elke dag geld aangeboden van de centrale overheid. En als je die kans krijgt dan zal ik er altijd voorstander van zijn om te bekijken wat we voor onze burgers binnen kunnen halen. Daar is niks mis mee. Maar het moet wel, zoals ik al zei, op basis van co-financiering, dus we moeten ook zorgen dat ons eigen geld daar dan is. En tegen die achtergrond durf ik niet 100% zeker te zeggen dat er geen lastenverhoging komt. Ik zeg alleen dat het uitgangspunt zo weinig mogelijk lastenverhoging is, en als het enigszins kan helemaal niets. Maar ik wil me er ook niet op laten vastpinnen dat u zegt: 'ja, maar u zei--' Nee, ik zeg dat als het enigszins kan, we dat niet gaan doen. Maar dus met enige voorzichtigheid. En als het niet anders kan, ja, dan zal het moeten. Maar als het moet dan zal het streven zijn om dat zo gering mogelijk te doen. Ik hoop dat ik u met dit antwoord een beetje over de streep heb kunnen trekken? Ik heb één opmerking. Ik begrijp dat u hier via de voorzitter geen concrete toezegging kunt doen omdat een hele hoop dingen onzeker zijn, maar ik waardeer de sociale insteek wel. Dank u wel. Bij deze is alles beantwoord. Kan het akkoordstuk naar de raad? Ik kijk even rond?

7 Ontwerpbesluit zienswijze inzake Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Ja, dat wordt een akkoordstuk. Dan gaan we verder met agendapunt zeven: ontwerpbesluit en zienswijze inzake functioneel leeftijdsontslag veiligheidsregio. Dat is een vraag-- Een momentje want er is een wissel. [stilte 00:21:40-00:22:18] We gaan verder met agendapunt zeven. Dat is het ontwerpbesluit zienswijze inzake functioneel leeftijdsontslag van de veiligheidsregio's uit Limburg. Daar wordt een bijdrage gevraagd van de gemeente Kerkrade voor het functioneel leeftijdsontslag van mensen. We gaan dit doen in twee termijnen. Wie kan ik eerst aan de tafel het woord geven? De burgemeester? Dank u wel, voorzitter. Een hele korte aftrap. FLO is de afkorting die we vanavond een paar keer de revue zullen horen passeren: functioneel leeftijdsontslag. Dat is in januari 2006 ingevoerd bij de brandweer en dat betekent dat je ook een overgangssituatie hebt. Dit gaat dus om mensen die recht hebben op hun pensioen. Die pensioenvoorziening moet in stand gehouden worden en daarom moet er extra geld bijgelegd worden. Er staat ook in het stuk nadrukkelijk vermeld dat vroeger alleen die gemeenten betaalden die een beroepsbrandweer hebben. Met de verdere afspraken binnen de veiligheidsregio worden die lasten nu verdeeld over alle gemeenten, omdat alle gemeenten ook gebruikmaken van de beroepsbrandweer, want die wordt ook overal ingezet. Dus dit is wat het college betreft. Wat de portefeuillehouder betreft is er een onomkeerbare aanvulling van de voorziening. Het gaat om mensen die recht hebben op hun pensioen en dat betekent dat wij u adviseren om een positieve zienswijze af te geven met de kanttekening dat we de veiligheidsregio aanmanen om termijnen te respecteren en zodra men in de gelegenheid is om daar fatsoenlijk en goed naar te kijken. Dank u wel. Dan gaan we de eerste termijn bekijken en dan zien we wel of er nog een tweede nodig is. Ik geef het woord aan BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we zullen een positieve zienswijze afgeven ten aanzien van de extra structurele bijdrage vanaf 2023. Ten aanzien van onze begroting 2023 zou de extra bijdrage nagenoeg binnen het gestelde bedrag passen. De extra bijdrage is in de stukken wat ons betreft voldoende toegelicht. Het verzoek aan de veiligheidsregio Zuid-Limburg rekening te houden met de wettelijke termijn voor het indienen van een zienswijze kunnen wij zeker steunen. Om een gedegen zienswijze te kunnen volgen is niet voor niets een termijn van twaalf weken bepaald. Dank u wel. De VVD? Dank u wel, voorzitter. Ook wij sluiten ons aan bij de zienswijze van het college. Het is een verplichting die we in het verleden zijn aangegaan dus daar moeten we gewoon aan voldoen. Wat overigens wel opvalt, maar daar hebben we hier in deze raad niet zo heel veel over te vertellen, is dat de functionele leeftijd of ontslag bij de brandweer, dat er best wel veel brandweerlieden zijn die zeggen dat ze graag nog wel wat jaartjes doorgaan. Ik zag ook in de stukken staan in de toekomst dat als de bijdrage veranderd of verlaagd wordt, dat we daar dan ook als gemeente van profiteren. Maar ik denk dat we nog veel meer profiteren als die ervaren brandweermensen door zouden kunnen gaan, of toch die dat willen. Maar goed, daar hebben wij in deze raad niet zoveel over te zeggen. Tot zover. Dank u wel. Ik ga naar Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen in met een positieve. PvdA? Dank u wel voorzitter. Ook de Partij van de Arbeid volgt de positieve zienswijze. De nota van toelichting was in deze duidelijk en ook de inleidende woorden van de burgemeester geven duidelijk aan dat het ook te maken heeft met voorzieningen in stand houden die te maken hebben met personeel. Dus verder geen op- of aanmerkingen en nogmaals: een positieve zienswijze. Dank u wel. Dan gaan we naar Lokaal Alternatief. Ja, mevrouw de voorzitter. Ook wij volgen het advies van het college en stemmen in met de zienswijze. We zijn erg verheugd dat er aandacht gevraagd wordt voor de inspraaktermijn, omdat we toch van mening zijn dat Gemeenschappelijke Regelingen toch echt ook voldoende ruimte moet kunnen bieden om daarop te kunnen reageren en acht weken is echt heel erg kort. Dank u wel. Ik ga naar Ons Kerkrade. Ja mevrouw de voorzitter, het begint wel een beetje eentonig te worden. We kunnen er een over zitten praten maar we zijn het ermee eens. Ik ga naar de SP. Dank u, voorzitter. Dan ga ik ervoor zorgen dat het niet eentonig wordt. We lezen inderdaad dat in deze GR hogere kosten gemoeid zijn en dat van de gemeente Kerkrade een bedrag van €41.000 extra gevraagd wordt. Wij staan volledig achter het plan voor de zware beroepen. Ik hoop dat dit voor andere werkgevers een voorbeeld gaat zijn. We hebben vorige week gehoord over een sluitende begroting en we zouden heel veel spek op de ribben hebben, maar onze vraag is : waar haalt de wethouder van financiën die €41.000 vandaan? Tot zover onze eerste termijn, voorzitter. Dank u wel, voorzitter. De gevraagde bijdrage is noodzakelijk want het is gemotiveerd weergegeven in de tekst die we gelezen hebben. Bovendien liggen de afspraken aan de grondslag. In het verleden is Kerkrade een beetje bespaard, dus het zou heel raar zijn als we nu tegen zouden zijn. De voorgeschiedenis rond de bekostiging van de FLO maakt dat het wenselijk is om in te stemmen met de extra bijdrage, en dat doen we dan ook als Ouderenpartij. De wethouder is net weg, maar ook ik heb gelezen dat er in de begroting geen rekening gehouden is met een extra bedrag. Wij vragen ons af of de wethouder dat dan in de eerste bijstelling kan corrigeren of bijvoegen. Als dat zo is dan zijn wij er helemaal tevreden mee en dan stemmen wij ook positief in met deze regeling. Dank u wel. Ook wij gaan akkoord met een positieve zienswijze. We hebben nog een tweetal vragen, casu quo opmerking een beetje aansluitend bij de opmerking van de heer Scheeren. Er wordt vermeld dat er een grillig verloop is van FLO. Is daar een verklaring voor? Is dat toch niet meer in te schatten? En is dat zorgelijk? Dat is één vraag. En een andere

vraag is: hoe verhoudt FLO zich tot de krapte op de arbeidsmarkt? We beseffen dat het hier om zware beroepen gaat maar als ik dan de opmerking van de heer Scheeren hoor dat er ook wel brandweerlieden zijn die zeggen dat ze prima nog even door kunnen gaan, en dat in een huidige krappe arbeidsmarkt, dan vragen we ons toch wel af hoe dat zit? En worden er extra inspanningen geleverd om personeel te werven? Daar zijn wij wel benieuwd naar. Oké, dank u wel. Tot zover de eerste termijn. Ik ga voor de beantwoording naar de burgemeester. Ja, ten eerste voor de vragen van de SP en Ouderenpartij: waar haalt de wethouder financiën het geld vandaan? We hebben afgelopen week of twee weken geleden alweer de algemene beschouwingen gehad en in de ideale wereld is het zo dat er niets meer verandert in de begroting voor volgend jaar, maar dat is natuurlijk helaas niet zo. Je hebt altijd te maken met bijkomende nieuwe kosten, je hebt meevallers en tegenvallers. En zoals gebruikelijk is het zo dat als wij een tegenvaller hebben, en dit is een financiële tegenvaller, dat die wordt meegenomen in de eerste begrotingswijziging. Dit is een onontkoombare tegenvaller. Daar moet je dus ruimte voor vinden en als je die niet vindt, sluit je de begroting heel technisch gezien af met een tekort van €41.000. Dan hoop je in de loop van het volgend jaar dat je daar ook een meevaller tegenover hebt staan, en dat wordt gedurende het jaar altijd met begrotingswijzigingen gecorrigeerd en ook gecommuniceerd. Dus dat zijn dingen die na de vaststelling van de begroting gedurende het hele jaar gebeuren. We hebben er twee of drie momenten voor dat we begrotingswijzigingen hebben, waar de mee- en de tegenvallers opgeschreven worden. En dan maakt het college ook steeds afwegingen: is de tegenvaller onontkoombaar of kan je het uitstellen of doe je het niet? En deze zal in de categorie vallen die je zult moeten betalen. Dus daar moet ergens iets voor gevonden worden. Dan het grillig verloop van het functionele leeftijdsontslag. Dat is natuurlijk een regeling die in 2006 is afgeschaft, en in de plaats is er nu overgangsrecht. Daar is een nieuwe regeling voor in de plaats gekomen en die is nog ingewikkelder en nog meer omstreden, want toen is afgesproken dat brandweerlieden na 20 jaar actieve repressieve dienst uit het vak moesten, is dat toen gedaan op basis van de zwaarte van de functie. En daar is op dit moment heel veel discussie over. Er wordt een nieuw onderzoek gedaan door de universiteit van Maastricht. Dat is een landelijk onderzoek wat in kaart moet brengen hoe die zwaarte van die functie is. Toevallig zit ik in de landelijke onderhandelingsdelegatie met de vakbonden voor het brandweerpersoneel, dus ik zit daar ook dicht bij het vuur, en daar wordt afgesproken straks wat we daarmee moeten doen. Ondertussen is afgesproken dat we dat eigenlijk een beetje on-hold zetten tot dat onderzoek er is, omdat je natuurlijk ook gewoon heel veel brandweerlieden hebt die zich nog fit voelen, nog fit zijn en graag willen. Maar je moet alleen dat moment voor zijn dat het te laat is en dat er wel fysieke beperkingen zijn. Dus dat is een lastig dossier binnen de brandwereld, waar we nog de komende tijd mee zoet zullen zijn. En het is ook zo dat er bij dat FLO ook nog wel eens een jaar wordt opgeschoven, heb ik begrepen. Dus er wordt altijd een beetje gekeken naar de situatie. Maar het is een lastige afweging. Wanneer is het juiste moment en wanneer ga je als werknemer ook te ver over je grenzen heen en heb je daar ook heel veel last van later? Dat is ook voor iedereen persoonlijk. Je kunt dat vaak niet in een algemene regel uitdrukken. De ene is met 56 nog heel fit en de ander heeft veel pech gehad, of misschien ook andere dingen en daar ligt dat anders voor. Dus daar zitten we nog midden in om te kijken hoe we recht doen aan het brandweer personeel, hen ook zo goed mogelijk beschermen en anderzijds ook rekening houden met de krapte op de arbeidsmarkt. Iemand die met 20 jaar bij de brandweer begint, zou dus met 40 jaar een andere carrière moeten beginnen. Daar wordt overigens ook stevig begeleiding op gezet, maar het hart ligt vaak nog bij de brandweer dan, dus dat is dus nog iets waar we nader onderzoek naar doen op dit moment. Dat waren mijn antwoorden, voorzitter. Dank u wel. Ik denk dat alle vragen beantwoord zijn en kijk even rond. Ja. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Ja, de SP. Verder niemand dus ik ga dan meteen naar de SP. Dank u, voorzitter. Ik ken onze burgemeester als een hoopvol en positief ingesteld mens. Ik snap dat een begroting een variabele is. Dat is geen vast iets met een balans. Maar u geeft aan via de voorzitter dat we hopen dat we een meevaller krijgen zodat we dat kunnen dekken. Mocht dat nu niet zo zijn, dan willen wij heel graag weten naar welke richting gekeken wordt om die €41.000 weg te halen. Want u kunt zich voorstellen dat als dat uit een sociaal domein of wat dan ook moet komen, dat wij daar dan als SP iets van vinden. Dat is mijn opmerking, die min of meer een vraag is: naar welke kant wordt er dan uitgekeken? Dank u wel. Voorzitter, ik kan daar geen antwoord op geven want dat is op dat moment aan het college, bij de keuzes die gemaakt worden bij de eerste begrotingswijziging, hoe we daarmee omgaan. Daar zit de raad ook en dat kunnen we allemaal volgen. Ik kan daar niet op vooruitlopen want dan moet ik ook met mijn collega's in debat gaan. Je hebt ook meevaller in het jaar en je hoopt dat je die kunt wegstrepen, dus dat is waar ik het meeste op hoop. Als dat niet zo is dan moet er een keuze gemaakt worden. Punt. Dat is aan het college en dat wordt ook altijd met de raad gecommuniceerd dus dat kunt u goed volgen. Nu is daar ook niet over gesproken want dat wordt altijd gebundeld. Heb ik iets verkeerd gezegd? Dat kan de raad toch volgen of niet? [onhoorbaar 00:35:17-00:35:21] Nee, het is geen raadsbevoegdheid, het is een wijziging. De raad kan dat volgen. Nu ben ik even de kluts kwijt. Daar is nu gewoon nog niet over gesproken. Ik ben inderdaad hoopvol. Er zijn altijd meevallers en tegenvallers. Dit is

echt een tegenvaller die je zult moeten financieren en ik ben er ook wel van overtuigd dat er nog meer tegenvallers zullen komen het komende jaar. Daar zullen we gewoon goed naar moeten kijken en ik hoop dat daar ook wat meer tegenover staat. Stel dat het gemeentefonds gaat meevallen of er komt meer uit, dan heb je meevaller, en die kun je dan wegstrepen stellen. Stel dat je een investering gepland hebt en die doe je iets later dan gepland, dan heb je ook een meevaller. En dat moet weggestreept worden tegen elkaar. Als er keuzes gemaakt worden die effect hebben in bijvoorbeeld een sociaal domein, zal het college altijd de raad over daarover informeren. Maar zover is het op dit moment echt nog niet. De vragen zijn allemaal beantwoord. Als ik goed geluisterd heb, heeft iedereen gezegd

8 Ontwerpbesluit intrekken APV 2022 en vaststellen APV 2023

dat er een akkoordstuk mag zijn? Ja? Dan gaat dit als akkoordstuk naar de raad. Dan gaan we naar agendapunt acht: het ontwerpbesluit intrekken APV 2022 en vaststellen APV 2023. Op vijftien december 2021 is de huidige algemene plaatselijke verordening 2022 vastgesteld en deze is op 28 december 2021 in werking getreden. En de nieuwe APV die voorligt zijn technische verbeteringen, correcties en actualisering aangebracht met tekstuele aanpassingen. Die lijst met wijzigingen heeft ook iedereen ontvangen en het gaat eigenlijk om een geactualiseerde APV die voldoet aan de geldende wet en regelgeving. Dan zal ik eerst de burgemeester het woord geven. Volgens mij hebt u het prima samengevat. Het zijn vooral technische wijzigingen, dus laten we het daar bij laten. Dan gaan we weer een rondje maken. BurgerBelangen? Ja, voorzitter, ik ben heel snel klaar. We gaan akkoord met beide beslispunten. Het bijgevoegde lijstje van de wijzigingen gaf ons een duidelijk beeld van deze aanpassingen. Dank je wel. De VVD? Dat doen wij nog sneller. Akkoord. Normaal ben ik het snelste, maar ik ga er nu toch even op in. Ik heb wat vragen bij het stukje waar staat dat de BOA's bevel mogen geven voor de vertrekken. In het verleden waren de BOA's de hulp voor de parkeergelegenheid en dergelijke, en dat komt nu meer en meer naar de politie toe, vind ik zelf. Mijn vraag is: ligt de opleiding van die BOA's in lijn met wat hier van bevoegdheden aan de BOA's wordt gegeven? Dat is mijn vraag. Dank u wel. Ik ga naar de PvdA. Voorzitter, ook wij zijn als Partij Van de Arbeid akkoord. Alleen heb ik nog een vraagje met betrekking tot het lachgasverbod. Vanuit Den Haag komt daar wetgeving over. Moet het dan nog apart in de APV vermeld worden of kan het er dan uitgehaald worden op het moment dat het vanuit Den Haag geregeld is? Verder vindt de Partij van de Arbeid het jammer dat de rechter geoordeeld heeft dat het [onhoorbaar] indruk maakt op de vrijheid van meningsuiting. Dat is gewoon jammer, want dat is toch iets wat in het verleden wel vaker tot bepaalde excessen heeft geleid. Voor de rest zijn we akkoord. Dank u wel. Ik ga naar Lokaal Alternatief. Ja, dank u wel, voorzitter. Wij gaan ook akkoord met het ontwerpbesluit. Ons Kerkrade? Ja, voorzitter. Wat de PvdA ook al aanhaalde: wij maken ons ook zorgen over het schrappen van het [onhoorbaar], wat wel en niet mag. Dus moeten we even afwachten. Dan hadden we wel nog bladzijde vijf van de wijzigingen. Dat gaat over de injectienaalden. Is er ook nagedacht over inleverpunten in Kerkrade? Bijvoorbeeld apotheken of dergelijke, zodat ze ook ingeleverd kunnen worden? Daar hadden we graag nog antwoord op. Dank u. SP? Dank u wel, voorzitter. Zoals gezegd betreft het hier technische en tekstuele wijzigingen, dus laat ik vanavond saai zijn en akkoord gaan. Ik ga ook akkoord met het voorstel. En het CDA dan? Het CDA wil ook best saai zijn. We gaan ook akkoord, maar toch even ja, twee opmerkingen casu quo vragen: goed dat er expliciet wordt ingegaan op lachgas tenzij dat straks door een landelijke wetgeving overbodig wordt. Dan kan het er uiteraard ook weer uit. We willen wel onze zorgen uiten over de opmerking dat er steeds meer injectienaalden worden gevonden. Dat vinden wij een zorgelijke situatie en we vragen ons af of het goed in kaart is gebracht waar dat vooral is? We kunnen ons met name voorstellen als het in de buurt van speeltuinen is of andere plekken waar veel kinderen komen dat het dan nog een extra zorgelijke situatie is. Naast het in kaart brengen daarvan vragen we ons ook af of er gerichte stappen zijn ondernomen om dit terug te dringen. Dat waren onze vragen. Dank u wel. We gaan naar de burgemeester kijken om de vragen te beantwoorden. Ja, ook hier zou ik weer willen streven naar een ideale wereld waar er geen drukte is. En dan zouden ons Kerkrade, niet de partij, maar ons Kerkrade zou er dan een stuk vriendelijker uitzien. Dat is helaas niet zo. We hebben toch een stevige opgave. Het heeft ook met de grensligging te maken, dat weten we. We zijn er dag en nacht mee bezig. Injectienaalden worden op een bepaalde plek gevonden, soms wat meer daar, soms wat meer hier. Laat ik de hotspots maar niet publiekelijk noemen want dat geeft ook weer zo'n framing. Wij ruimen die als handhaving op en zorgen ervoor dat, als we het weten, het weer netjes is. Ik heb er nog niet over nagedacht of we die ergens zouden moeten inzamelen want ik hoor net dat je ze niet bij het afval mag doen. We moeten het goed scheiden

natuurlijk, dus ook dat neem ik even mee. Ik weet niet of we dat kunnen faciliteren dus dat is een vraag die ik met uw goedkeuring meeneem. Hart voor Vrijheid, meneer Otten: ja, de BOA's worden goed opgeleid voor de taken waarvoor ze bevoegd zijn. Daar hebben we ook permanent aandacht voor. Dat is een bijna doorlopend programma, maar er is natuurlijk ook een startkwalificatie die je moet hebben. En let wel, er is heel veel veranderd. Om BOA te zijn in dit tijdsgewricht moet je behoorlijk wat in je mars hebben. Daar selecteren wij ook goed op maar wij zorgen ook dat onze mensen goed blijven met kennis en kunde. En dan kijk even naar Simone voor het lachgas want dat was nogal ingewikkeld. Ik weet het half, maar zij weet het helemaal. Ja, we hebben die nu nog toegevoegd als apart artikel omdat dit het voor de handhavers gemakkelijker maakt. Er zijn aparte feitcodes aan gekoppeld, dus dan hoeven ze niet een aparte pv op te stellen. Dus voor nu hebben we die nog opgenomen als apart artikel. Het hoort beiden ook bij artikel 223. Ook daar valt het gebruik van lachgas onder. En als het landelijk komt, dan kan het weg? Ja, in principe wel. Maar het blijft dan wel onder het gebruik van verdovende middelen vallen. Voorzitter, volgens mij was dat een kort en krachtig antwoord op de vragen. Dank u wel. Zijn alle vragen beantwoord voor zover? Ja. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Niemand? Dan kan dit ook als akkoordstuk naar de raad, heb ik begrepen.

9 Aanpak vuurwerkproblematiek en -overlast rond jaarwisseling '22/'23

Dan gaan we naar agendapunt negen, de aanpak vuurwerkproblematiek en overlast rond de jaarwisseling. Er zijn afspraken gemaakt en het is altijd een beetje een verhit discussiepunt. Ik krijg het echt warm van dat vuurwerk. Iedereen heeft er wel een mening over en de burgemeester heeft een informatieve brief met maatregelen rond laten gaan, dus ik geef de burgemeester even het woord en dan volgt de eerste termijn. Dank u wel, voorzitter. Ik verwacht nu wel wat meer vuurwerk in deze commissie om in de termen te blijven, maar af en toe krijg ik er ook wel een punthoofd van moet ik u eerlijk zeggen. Dit is een bevoegdheid van de burgemeester en ik ben hier erg blij mee. Ik informeer u met deze brief over wat wij van plan zijn te doen. Ik weet dat we er in het verleden al vaker met elkaar over gesproken hebben maar laten we wel wezen: er is een vuurwerkverbod het hele jaar door, behalve op oudejaarsdag tussen twee uur 's middags en twee uur 's nachts. Dus er is al sprake van een vuurwerkverbod en u weet allemaal donders goed dat er elke dag ergens weer een overtreding is en dat veel mensen en huisdieren daarvan schrikken. Desalniettemin maken wij hier de afweging om geen lokaal vuurwerkverbod in te stellen. De redenen staan daar ook voor opgesteld. Ik ben en blijf van mening dat je dit landelijk moet doen, zowel zelfs Euregionaal. Dat hebben we ook kort besproken en afgesloten met onze Parkstadburen. We trekken daar één lijn in. Ik weet ook dat het in de samenleving een thema is waar de meningen enorm over verdeeld zijn. Even ter herinnering: met de afgelopen jaarwisseling was er corona en een vuurwerkverbod, maar ik heb nog nooit eerder zoveel vuurwerk gehoord en gezien. Dus het is ook een kwestie van normen en waarden die mensen er zelf op nastreven. Ik wil het niet te lang maken. Er is ook altijd de discussie vuurwerk-vrije zones. U hebt kunnen lezen in de brief dat we daarvan zeggen dat we onze handhaafcapaciteiten hard nodig hebben die nachten en avonden daarvoor. Die zullen we dus inzetten waar nodig en als je aangeeft dat je een vuurwerk-vrije zone hebt dan moet je dat ook waarmaken. Die verplichting op die ene plek lijkt ons heel erg onverstandig. En over vrijwillige vuurwerk-vrije zones hebben we het ook al vaker gehad. We hebben we ons licht opgestoken bij andere gemeenten en het werkt in de praktijk gewoon niet. Het is wat het is. Er is wel een landelijk verbod in de maak. De wetgeving is voorbereid. De kamer heeft besloten om de behandeling nog even uit te stellen. Dat is op zich jammer, want dan was er duidelijkheid geweest. Maar ik verwacht eigenlijk wel, gezien die behandeling en het voorstel dat er ligt, dat we volgend jaar mogelijk te maken hebben met een landelijk vuurwerkverbod en dan hebben wij in Kerkrade nog de specifieke situatie van wat we dan gaan doen met de Nieuwstraat en wat we gaan afspreken met onze Duitse burens. Zelfs als er een vuurwerkverbod is dan zullen we nog onze handen vol hebben aan de handhaafbaarheid ervan want je moet mensen op heterdaad betrappen. We hebben altijd een stevig vuurwerkproject, waar zo'n 335 manuren naar gaan. Dat is niet niks. We doen ook veel aan voorlichting op scholen, maar ik ben ook eerlijk: het is een hardnekkig probleem. Het is een kwestie van rekeninghouden met elkaar en zeker in de aanloop naar de jaarwisseling ook rekening houden met huisdieren. En dat is soms ver te zoeken in sommige straten en wijken, en dat vind ik ook zeer betreuenswaardig. Voorzitter, ik hoor graag de meningen. Het is geen akkoord of ontwerp. Het is gewoon een bevoegdheid van de burgemeester, maar ik ga natuurlijk graag met u het debat daarover aan. Goed, dank u wel. Ik ga naar de eerste termijn BurgerBelangen. Ja, voorzitter. Over vuurwerkoverlast heb ik

ondanks alle inzet toch nog een klein aandachtspunt, en dat gaat over de straffen die er momenteel voor uitgedeeld worden. Momenteel wordt er onder de 18 jaar een straf gegeven door middel van een [onhoorbaar] en de volwassenen boven de 18 jaar worden bekeurd. Voor de veiligheid van de burgers vinden wij dat er over nagedacht kan worden, zodat volwassenen zwaarder gestraft worden dan alleen een bekeuring te krijgen. Bijvoorbeeld door een taakstraf te geven om het gebruik van zwaar vuurwerk, wat meestal gepaard gaat met hufterig gedrag, terug te dringen. Tevens met name voor de veiligheid van de hulpverlening, zoals met name politie, brandweer, ambulance en EHBO-personeel. En er is natuurlijk ook het belang van het terugdringen voor de huisdieren. Dank je wel. Dank u wel. Ik ga naar de VVD. Dank u wel, voorzitter. Wij willen als VVD het vuurtje niet aansteken maar de burgemeester stak toch wel even het lontje af. Even een hele praktische vraag: u heeft het net erover dat er tussen twee en twee geen vuurwerk mag worden afgestoken, maar volgens mij is dat tussen zes en twee? [onhoorbaar 00:49:01-00:49:12] Het is maar dat we het daar in ieder geval duidelijk hebben want dan volgen we het landelijk beleid en dat is wat de VVD eigenlijk altijd gezegd heeft: laten we in godsnaam het landelijk beleid gewoon volgen en niet iets apart doen. We hebben al onze handen vol, zoals de burgemeester zegt, met de situatie aan de grens. Dus wij sluiten ons volledig aan bij de uitleg van de burgemeester en het beleid dat gevoerd wordt, en we hebben dan ook geen aanvullende vragen. Dank u wel. Ik ga naar Hart voor Vrijheid. Geen vragen, dank u. De Partij van de Arbeid. Ik heb eigenlijk drie vragen. Zijn er inmiddels opmerkingen ontvangen van de bewoners? Zijn er al meldingen van vuurwerk ontvangen? En wordt er toezicht gehouden op plaatsen die moeilijk bereikbaar zijn zoals Miljoenenlijntje. Daar wordt regelmatig vuurwerk afgestoken. Verder steunt PvdA de uitleg van de burgemeester. Dank u wel. Dan gaan we naar Lokaal Alternatief. Ik wil de burgemeester bedanken voor de uitgebreide toelichting die ze gegeven heeft, ook omtrent de brief die ze gestuurd heeft. Ik wil geen bommetje leggen onder de hele discussie over vuurwerk maar het is natuurlijk zo dat ik ook in het bezit ben van huisdieren en het is echt heel erg als je 's avonds gaat wandelen hoe vaak er vuurwerk wordt afgestoken. Maar we realiseren ons ook terdege dat het op heterdaad betrappen bijna nog moeilijker is dan het opruimen van de hondenpoep. Wij zijn wel blij om te zien dat de controles die gedaan worden niet alleen rondom vuurwerk resultaat hebben, maar dat er ook nog wel links en rechts wat bijvangst is. Ik zie €999 staan en daar kunnen we natuurlijk ook al mooie dingen mee doen. Dank u wel. Ik ga naar Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Ik had nooit gedacht dat mijn eerste bijdrage in deze commissie over vuurwerk zou gaan dus ik zal het maar afsteken: ik hoop dat ik het niet verknal. De vragen en aandachtspunten betreffende het gebruik van vuurwerk tijdens jaarwisselingen is eigenlijk een agendapunt dat elk jaar terugkomt. In het voorgelegde stuk konden we lezen dat er in de problematiek dit jaar een stijging was ten opzichte van vorig jaar. Daarbij moet je wel bedenken dat het jaar daarvoor een apart jaar was met de corona-epidemie. Maar aangezien we de afgelopen jaren altijd een kritische blik hebben gehad op het tijdelijk vuurwerkverbod tijdens de corona-epidemie, steunen we de huidige richting voor het afwachten van het landelijk beleid, en niet als stad hierop voor te lopen. Uit cijfers van de stad blijkt ook niet dat het vooruitlopen op deze regels nodig zou zijn. Het vuurwerkproject laat zien dat het gedurende enkele jaren positieve resultaten heeft teweeggebracht, en wij steunen daarom het doortrekken van deze gekozen weg. Vooral de voorlichting aan jongeren. We weten dat dat het meeste effect heeft om verantwoordelijk gebruik te maken van legaal vuurwerk. Al met al steunen we de brief van de burgemeester in deze. Dank u wel, u heeft het niet verknald. Het was duidelijk. Dan ga ik naar de SP. Dank u wel, voorzitter. Jammer dat ik niet als laatste ben, want dan had kunnen starten met 'als klap op de vuurpijl'. Voorzitter, in de behandelbrief van het agendapunt staat bij het doel: 'opiniërend en ter kennisgeving'. Opiniërend had wat ons betreft dan weggelaten kunnen worden en als het ter kennisgeving is, dan wordt er niet naar een opinie gevraagd. De aanpak is namelijk al bekend. Het vuurwerkproject wordt voortgezet in de zogenaamde Parkstad-driehoek en daar zijn de afspraken al op negentien oktober 2022 voor gemaakt. Er is dus vooraf geen ruimte voor discussie geweest. Dat is wat ons betreft de verkeerde volgorde. De burgemeester had ons inziens eerst de mening, dus de opinie, burgerparticipatie van commissie en raad moeten vragen, en deze mening had dan ingebracht kunnen worden in het overleg met de Parkstad-driehoek. Zoals het nu gaat - wat de SP betreft - hadden de RIB's dan ook volstaan. Voorzitter, de SP is van mening dat we met de voorgestelde aanpak ook kansen laten liggen. Het hele thema 'afsteken van vuurwerk' is wat ons betreft een ideaal onderwerp voor burgerparticipatie. Want even voor de duidelijkheid: we willen de mensen niet hun plezier ontnemen, maar we willen zeker ook rekening houden met een enorme belasting voor de hulp en zorgverleners, zoals we al hoorden. Ook de enorme milieubelasting die gepaard gaat met het afsteken van vuurwerk, maar ook inderdaad, zoals al eerder aangegeven, het dierenleed, materiële schade en angst onder de bevolking. Dus waarom gaan we niet een gesprek met de mensen in de buurt over hoe we gezamenlijk in buurtkernen van vuurwerk zouden kunnen genieten tijdens de jaarwisseling? Want, voorzitter, uit een onderzoek van 30 januari 2020 blijkt dat er in Kerkrade een draagvlak is voor een algeheel vuurwerkverbod, maar zeker ook voor buurtinitiatieven om vuurwerkshows gereguleerd in de buurten te realiseren. Voorzitter, is de portefeuillehouder bekend met de

onderzoeksresultaten van het tiponderzoek van januari 2020? En zo ja, wat is hiermee gebeurd? Tot zover de eerste termijn. Dank u wel. Dank u wel, dan ga ik naar de Ouderenpartij. Dank u wel. De Ouderenpartij is het wel eens met de inhoud van de brief van de burgemeester. Ik ben bang dat als we daar met z'n allen een mening over hebben en de burgemeester moet dat samenvatten onder één hoedje, dat dat daar niet onder te vangen is en dat het dan ook heel erg moeilijk is. Het is voor de Ouderenpartij in ieder geval heel duidelijk dat zulke ingewikkelde zaken echt bij de burgemeester horen. Misschien ook constructieloze - nee, dat is niet waar. Er zit echt wat in. Maar goed, een verbod. Als je het echt verbiedt dan lokt dat uit. De tijdsspanne waarin je vuurwerk af kunt steken is volgens ons meer dan genoeg om toch een hele hoop ellende bij de mensen te brengen. Niet iedereen heeft geluk dat ze een huisdier hebben, zoals wij, die zich daar niets van aantrekt. De meeste huisdieren zijn doodsbang. Het heeft misschien ook met mijn leeftijd te maken maar ik heb het niet zo met al dat vuurwerk, en mijn collega's van de Ouderenpartij ook niet. Dus wat mij en wat ons betreft is die brief prima. Het is ook fijn dat er toch nog iets afgestoken kan worden. In ons hart willen we eigenlijk geen vuurwerk maar we moeten toch ook op één of andere manier met blijheid een nieuw jaar kunnen inluiden. Dat kan misschien ook met allemaal blikken aan een ketting. Dat is ook een idee. We zijn het ieder geval eens met de brief van de burgemeester, en de rest was een klein beetje onze gedachtegang die eraan vooraf is gegaan om te concluderen met het simpele zinnetje: we zijn het ermee eens. Dank u wel. Ik ga naar het CDA. Ja, dan moet ik die klap op de vuurpijl geven, geloof ik. De brief en de mondelinge toelichting van de burgemeester is glashelder wat ons betreft. We willen dan ook niet vooruitlopen op landelijke besluiten. Maar goed, we willen toch nog eens onder de aandacht brengen dat er nu al sprake is van vuurwerk overlast, en eigenlijk zo'n beetje het hele jaar door. Dus in de zin van een discussie over een vuurwerkverbod tijdens de periode rondom de jaarwisseling, dat speelt daar eigenlijk nauwelijks in. We zien dat die overtredingen nu al plaatsvinden en het valt en staat, wat ons betreft, met de handhaving. We beseffen ook dat dat ontzettend moeilijk is. De pakkans is ontzettend klein, dus dat is echt een moeilijk punt. Als we dan gaan kijken naar mogelijke oplossingen dan heb ik in die zin misschien toch nog een paar vragen. Er wordt al via het vuurwerkproject stevig ingezet op voorlichting en ook op een stukje ontmoediging, maar misschien is het een suggestie om net zoals in Landgraaf, zoals ook te lezen was in de media, een bezoekje te brengen vooraf aan mensen die in beeld zijn gekomen. Dat zou wellicht kunnen helpen. Ik weet niet of daar al aan gedacht wordt? Wat ons betreft is het ook prima dat als iemand wel gepakt wordt, en dan met name de volwassenen, dat de straf dan ook wel wat steviger mag zijn. Een stevig lik-op-stuk-beleid zal wellicht ook enigszins afschrikken. Qua voorlichting werd in een vorige discussie gesproken over het feit dat we in Kerkrade natuurlijk niet volledig middelbaar onderwijs hebben, maar dat we wellicht die doelgroep ook kunnen bereiken door bij verenigingen langs te gaan. We vragen ons af of daar al aan gedacht wordt of of dat al gebeurt, en zo nee, of dat wel een mogelijkheid zou kunnen zijn? En dan nog één vraag: er wordt in de brief vermeld dat er extra aandacht zal zijn voor de inzet van gemeentelijke communicatie. Wij vroegen ons af of dat gespecificeerd kan worden. Hoe gaat het in zijn werk? Zijn er misschien concrete voorbeelden te noemen? Tot zover. Dank u wel. Wat was de voorlaatste vraag? Ik was zoveel aan het opschrijven dat ik even de mist in ging met het multitasken. Als ik het goed heb dan was de vorige vraag of er ook gedacht is aan het bezoeken van verenigingen. Sportverenigingen, muziekverenigingen en dergelijke. Dank u wel. Dat is duidelijk, denk ik. Dan kijk ik even naar de burgemeester. Ik had het bijna verknald want het is dus inderdaad niet vanaf twee uur, maar het is op oudejaarsavond tussen zes uur 's avonds en twee uur 's nachts. Daar hadden wij eventjes een leuke discussie over, dus daar zijn we weer helemaal op wakker geschud en dat is helder. Dank u wel voorzitter, voor de vragen. Dank u wel commissieleden. Ik begin even met de SP, want die vind ik heel wezenlijk. Ik zou het jammer vinden als u mij zou begrijpen. Ik leg voor wat ik van plan ben te gaan doen, dat is ook mijn bevoegdheid. Dat kan vreemd klinken maar wij zijn wel zo met elkaar getrouwd dat als deze raad en deze commissie iets heel anders wil dat ik daar niet door voor ben. Maar ik moet wel iets voorleggen. Ik ben nu in mijn vierde burgemeestersjaar en ik heb al een aantal jaarwisselingen meegemaakt. Ik heb er met uw voorgangers maar ook met u over gesproken dat er in deze raad ook bepaalde wensen zijn en één van die wensen was altijd: stem ook af met de Parkstadgemeentes. Dat hebben we van tevoren ook gedaan. Dus mijn voorstel is wat ik hier heb neergelegd. Opiniërend en ter kennisgeving, ik zit niet zo in de wedstrijd dat ik doof zou zijn als de commissie voltallig iets heel anders zou willen. Zo zit ik er niet in. Maar ik vind wel dat ik iets moet neerleggen waarover u kunt debatteren en waar je naar kunt kijken. Het is altijd de balans tussen: wat is je bevoegdheid en wat haal je ook op? Maar we opereren niet in het luchtledige. Ik heb in het verleden al vaker met u gesproken over vuurwerk en ik heb een gevoel bij wat u als raad daarbij belangrijk vindt. En daar zijn er ook verschillen in meningen. Dat is evident. De zwaardere straffen die BurgerBelangen en het CDA vragen, dat is een hele vervelende, want daar ga ik dus echt niet over. Dat is de scheiding der machten in onze democratische rechtstaat en het is aan de rechter om te bepalen welk vergrijp welke straf verdient. Daar is wel vaker een maatschappelijk roep maar daar heb ik nu eenmaal geen invloed op. Er komen nu al wat meldingen binnen richting Partij van de Arbeid en daar acteren wij ook

op. Wij proberen dan te lokaliseren waar die vandaan komen en proberen dat dan zo goed als mogelijk op te sporen. Maar we hebben nog geen 'heterdaadje' gehad en als het op moeilijk begaanbare plekken zou zijn, zullen we daar ook zijn. Waarschijnlijk is dat niet het geval omdat daar minder mensen er last van hebben, maar wij sluiten geen plekken bij voorbaat uit. Daar waar wij veel meldingen krijgen, proberen wij ook naartoe te gaan en het in de gaten te houden. De burgerparticipatie is ook een principieel punt. Het Tip-onderzoek, daar hebben we het ook al eens eerder over gehad. Het Tip-onderzoek gaf dat inderdaad aan. Voor dat onderzoek moest je je wel aanmelden, dus we hebben toen ook al eens met elkaar gesproken over hoe representatief dat is. Wat me daar een beetje teruggehouden heeft zijn twee dingen tot nu toe. Er komt waarschijnlijk een landelijk vuurwerkverbod en ik vind dat je dan burgers niet serieus neemt door een lokaal vuurwerkverbod in te stellen, waar je dan op de grens bij andere gemeentes het wel mag gaan doen. Dat is de keuze die ik niet maak. Ik neem dat heel erg serieus en daarom heb ik gezegd: 'Laten we dat niet doen.' Mijn Parkstad-collega's waren het daar ook mee eens. Ik heb wel uit dat Tip-onderzoek heel duidelijk gehoord dat er ook wel behoefte is, als er een landelijk vuurwerkverbod komt, om na te denken over geregisseerde vuurwerkshows. En dat heb ik toevallig al eens in het college laten vallen, ook met de wethouder evenementen, en dat was niet tegen dovemansoren gericht. Dus het is denkbaar, ik zeg het in die voorzichtigheid, dat als er een landelijk vuurwerkverbod komt, dat wij in Kerkrade ook nadenken om centraal iets te organiseren, of misschien meerdere plekken waar een vuurwerkshow is. De tegenstanders van vuurwerk zullen daar niet blij mee zijn. Dat is zo. Maar als je dan vuurwerk afschaft en je hebt een vuurwerkshow, dan zou je kunnen zeggen dat je dan in ieder geval voor de burgers ook wel iets biedt wat hen niet verleidt om zelf vuurwerk af te gaan steken. Dat moeten we dus nog overwegen maar we zijn daar wel serieus over aan het nadenken, of dat volgend jaar dan een optie is en dat kwam ook nadrukkelijk uit dat Tip-onderzoek naar voren, gecombineerd met een landelijk vuurwerkverbod. Maar bij alles geldt: je kunt een heel stoer verbod afkondigen maar als mensen zich er dan massaal niet aan houden dan is er ook geen kruid tegen gewassen. Sorry voor die beeldspraak, maar dat is en blijft het eerlijke verhaal van vuurwerk. Zo is het. Preventief bezoek bij jongeren. Dan moet je ze wel ook al van tevoren betrappt hebben, zodat je kunt zeggen dat dit de laatste waarschuwing is. Dat is hier nog niet zo het geval. Op andere terreinen doen we dat wel veel. Ik heb me ook recent geïnformeerd over hoe we omgaan met jeugdoverlast. Dan gaan we ook op huisbezoek als we jongeren in beeld hebben. Ik schuw dat dus niet, maar het is nog niet aan de orde geweest. Verenigingen heb ik nog niet overwogen, want die hebben ook al zoveel op hun bord. Zijn zij verantwoordelijk voor het individueel gedrag van hun leden? Dat vind ik ook een ingewikkelde. Ik doe een appel aan alle ouders en jongeren: er mag vuurwerk afgestoken worden op een bepaald tijdstip en ik hoop dat we ons daar aan houden. Voor de goede orde: knalvuurwerk is sowieso verboden. Het gaat enkel om siervuurwerk, dus dat is ook nog een nuance die ik wil plaatsen. En communicatie doen we hetzelfde als verleden jaar. We proberen mensen te wijzen op dat het verboden is voor die tijd, mensen kunnen overlast melden zodat we zo goed mogelijk kunnen acteren door aanwezig te zijn. En er is ook het scholenproject hè. Op scholen hebben we er aandacht voor en in die zin proberen we de doelgroep te bereiken die misschien wat sneller geneigd is om vuurwerk af te steken dan de wat oudere Kerkradenaar. Hoewel ik daar voorzichtig moet zijn want vuurwerk is zoals gezegd een zeer gepolariseerd onderwerp in onze samenleving. Het haalt het kind uit de mens, zeg maar. Voorzitter, volgens mij heb ik dan de antwoorden, voor zover ik kan, in eerste termijn beantwoord. Ik hoor wel of dat nog tot een navraag leidt her en der. Dank u wel. Ik kijk even rond. Alles is beantwoord. Is er behoefte aan een tweede termijn? De SP en Hart voor Vrijheid. Dan begin ik bij Hart voor Vrijheid. Ik hoorde net de SP een idee aangeven om eventueel per buurt een zone te bepalen waar je vuurwerk mag afsteken met de hele buurt. Dat lijkt me wel een goede tussenoplossing, dat je bij bepaalde buurten gaat kijken van: daar hebben een veld en daar gaan we met z'n allen afsteken. Nu zie je vaak dat hier en daar iedereen aan het afsteken is. Dan kijkt er bijna niemand, behalve diegene die aan het afsteken is, dus er is ook geen controle op. Als je het dan op acht of tien plaatsen in Kerkrade centraal kunt doen dan heb je ook een beetje het overzicht, en dan kunnen de mensen ook meer genieten van het andere vuurwerk. Dat lijkt me wel een goeie optie als tussenoplossing. Ik moet daar even iets over zeggen als voorzitter, want u zegt dat de SP dat voorstelt maar de SP gaat daar helaas niet over. En dan hebben we het toch ook weer over vuurwerkzones, en dat heeft de burgemeester net uitgelegd. Ja, als het tot een algeheel verbod komt dan gaat dat natuurlijk niet, maar het is nog niet zeker of er een algemeen verbod komt. Dat jaar nog niet, inderdaad. We wachten nog op een landelijke beslissing. Maar het is een goed voorstel. Dank u wel. Ik ga naar de PvdA, of had u niets meer? Sorry. Ons Kerkrade dan. Ja, ik heb eigenlijk nog een vraag want iets dat dit jaar nieuw is ten opzichte van vorig jaar, is dat we nu ook een aantal vluchtelingen uit Oekraïne hebben die knallen op een andere manier hebben meegemaakt. Wordt daar ook aan gedacht? Om ze te beschermen of voor te lichten of iets dergelijks? Dat was mijn vraag. Oké, die staat genoteerd. Dan ga ik naar de SP. Dank u wel, voorzitter. Vroeger hebben ze me al geleerd om een lont niet twee keer aan te steken, dus dat ga ik ook niet doen. Ik heb een vraag. Hoorde ik de burgemeester nu zeggen dat er een landelijk vuurwerkverbod komt?

Dat is een vermoeden? Oké. Ik vond de opmerking dat er een landelijk vuurwerkverbod komt nogal stellig. Ik heb ook de opmerking dat wij als SP blij zijn dat er toch gekeken wordt naar eventuele alternatieven. En als er een algeheel vuurwerkverbod landelijk komt dan is dat prima, maar dat zou toch per gemeente in Parkstad bekeken kunnen worden, ons inziens. Tot zover. Dank u wel. Ik kijk nog even naar de burgemeester? Dank u wel, voorzitter. Ik heb in mijn inleiding gezegd dat ik dat vermoed. Er ligt een wetsvoorstel klaar van een aantal kamerleden en ik zei al dat de behandeling daarvan wordt uitgesteld, over de jaarwisseling heen getild. Dat vind ik bijzonder jammer want dan was er duidelijkheid geweest. Dat wetsvoorstel wordt in ieder geval volgend jaar in de kamer besproken. Mijn vermoeden is dat men toewerkt naar een landelijk vuurwerkverbod met ingang van de volgende jaarwisseling. Dat is mijn vermoeden, tenzij dat wetsvoorstel natuurlijk politiek afgeschoten wordt. Ja, die termen zijn echt verschrikkelijk. Dat wilde ik helemaal niet. Tenzij het wetsvoorstel geen meerderheid vindt. Maar men is er landelijk wel mee bezig, en dat is ook altijd onze lijn geweest en dat heb ik in het verleden ook in de raad aangehaald. Landelijk of niet, doe het gezamenlijk want anders krijg je allerlei ingewikkelde grenssituaties. In de aanloop naar deze jaarwisseling waar het nog niet zo is, heb ik met de Parkstadgemeentes in ieder geval één lijn getrokken en hebben we gezegd: in Parkstad komt er geen lokaal vuurwerkverbod. Er zijn dus ook nog geen centrale plekken waar je vuurwerk mag afsteken, want dat moet je ook weer regisseren. Het zijn natuurlijk heel mooie initiatieven maar als één of twee mensen zich er niet aan houden dan krijg je ook weer hele rare situaties. Het is gewoon een lastig onderwerp. Ten aanzien van de vraag over onze vluchtelingen in de stad dan. Het nieuwe jaar is natuurlijk wel een mondiaal fenomeen dus het knallen met vuurwerk zullen heel veel mensen associëren met oud en nieuw. Maar voor de vluchtelingen heeft knallen natuurlijk nog een andere connotatie of een andere betekenis. Ik heb net Kevin horen zeggen dat we dat zeker ook nog eens extra onder de aandacht zullen brengen van diegenen die vluchtelingen begeleiden. Zodat er aandacht voor is en dat men dat ook weet, voor zover dat nog niet aan de orde is, voorzitter. Dus het blijft een moeilijk onderwerp. Er zullen de komende weken veel Kerkradenaren heel verdrietig zijn en die zullen ook de weg naar ons weten te vinden, en ook de weg naar mij. Meldingen komen binnen en we proberen het zo goed mogelijk aan te pakken als er iets is. Ik hoop dat als er volgend jaar dan een landelijk vuurwerkverbod is, dat men zich daar dan ook aan houdt. Dat is mijn grootste zorg, en het afgelopen coronajaar was wat dat betreft echt een dieptepunt. Het zich niet houden aan regels en de frustratie die dat met zich meebrengt voor inwoners die hopen geen vuurwerk te horen, en dan ook het onbegrip dat je dat als politie niet kunt beheersen, dat is wel echt een thema, en daar heb ik wel echt veel zorgen over. Als er dan een landelijk verbod komt dan willen mensen ook dat je dat waarmaakt als politie. De verwachtingen zijn dan ook hooggespannen. Het is dan ook wel zo dat er dan ook geen vuurwerk verkocht mag worden en je kan ook veel controles doen dus er zal nog wel wat bij moeten. En ik denk dat dat in het debat in de tweede kamer ook wel een stevig thema zal zijn, lijkt mij. Tot zover, voorzitter. Ik denk dat alles beantwoord is. Het was een mededelend stuk en geen opiniërend stuk, zeg ik eerlijk. We wachten het landelijk vuurwerkverbod dus af. Kan ik het zo samenvatten?

10 Aanpak goed communiceren

Oké. Dan gaan we naar agendapunt tien, aanpak goed communiceren. Het woord zegt het zelf: goed communiceren is het moeilijkste wat er is, denk ik. Maar het is altijd nodig om bij de pinken te blijven en om beter te gaan communiceren. De communicatie van de gemeentelijke organisatie moet herkenbaar zijn, tijdig, transparant, begrijpelijk, betrouwbaar en waar mogelijk in dialoog. Dus ik wil graag het woord geven. Er komt een presentatie? Voorzitter, mag ik een voorvraag stellen? Ja, natuurlijk. Ik heb de behandelbrief gelezen, maar die is vrij summier. Wat is de status van het stuk? Informeel. Ik geef het woord aan de burgemeester. Dat is ook een toezegging die ik inlos. Het staat op de lijst van toezeggingen in Ibabs. De griffier wordt heel blij dat we daar ook af en toe naar kijken. Verleden jaar heeft Loes Vestjens u nog meegenomen. U herinnert zich vast nog allerlei mooie - onder andere Engelse - termen, over de weg die we te gaan hebben met communiceren en dat dat een moeilijk onderwerp is. Toen hebben we ook toegezegd dat we u periodiek weer bij de les brengen over waar we staan. Dat is dus het kader. Het is informierend en daar valt niks te besluiten. Wij geven graag mee wat we aan doen zijn. Ik geef graag vooraf mee dat het bij het onderwerp communicatie ook altijd fout gaat. Daar heeft iedereen een mening over en dat is één van de moeilijkste vakken die er zijn. Want je doet het oprecht ook nooit goed genoeg, maar we moeten ook weer steeds blijven leren van de fouten die we maken en de goede dingen die we doen. Daar zijn we met het hele team mee bezig en daar zal [onhoorbaar] u morgen even meenemen en dan kunnen we daarna daarover spreken. Dat is echt de stand van zaken waar we staan, met het team, in de ontwikkeling van het proberen om echt beter te communiceren. Niet alleen zenden maar ook in de aanloop naar die mooie burgerparticipatie

ook weer te horen en te luisteren wat burgers zeggen en daar ook weer je voordeel mee te doen. Nu ga ik even stoppen want anders blijft er niks meer over. Succes. Dan vragen we tien minuten voor de presentatie en ik geef u graag het woord. Mevrouw de voorzitter, dames en heren, goedenavond. Sinds één mei ben ik tijdelijk hoofd van de afdeling Communicatie en Marketing hier in de gemeente, maar ik vind het leuk om u vanavond te mogen vertellen wat we gedaan hebben de afgelopen maanden en wat voor stappen vooruit we gezet hebben. U bent eerder geïnformeerd door Loes Vestjens begin dit jaar. Dat ging hoofdzakelijk vanuit het strategisch communicatieframe en dat is eigenlijk wel de basis van waarop we verder gaan. Deze keer zal ik u wat meer vertellen over de concrete stappen die we gemaakt hebben, de zaken die we gerealiseerd hebben en die we nog willen realiseren. Goed communiceren. Da lijkt een open deur. Iedereen weet wat we daarmee bedoelen maar voor iedereen betekent het iets anders. Het is een opmerking te vergelijken met God: iedereen weet waar je het over hebt, maar wat bedoel je nu precies? Ik heb geprobeerd in een paar woorden neer te zetten wat communicatie voor ons als afdeling betekent, hoe wij werken en waar we naartoe werken. Uiteindelijk gaat het om een stuk communicatiebewustzijn van de hele organisatie. Want daar hebben we het over: goed communiceren van de gemeentelijke organisatie en alle partijen die daarbij horen. Wiens verantwoordelijkheid is dat dan? De medewerkers, het college, het bestuur, de raad, commissieleden? Of is dat alleen de verantwoordelijkheid van de afdeling Communicatie? In principe is het ons uitgangspunt dat iedereen in de gemeente verantwoordelijk is voor de communicatie van de gemeente. Iedereen op zijn niveau. Dat is tussen medewerkers onderling. Dat is met collegeleden onderling, raad en commissies. Maar ook van boven naar beneden hoort er een goede verantwoorde communicatie plaats te vinden. Dat is een verantwoordelijkheid van iedereen in de gemeente. Dan zou je je kunnen afvragen: wat hebben we dan nog aan die afdeling Communicatie en Marketing Nou, die heeft ook een aantal taken. Je kunt je voorstellen dat als je met heel veel mensen bent - het zijn er al meer dan 450 bij de gemeente - en ieder gaat vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid communiceren, dat het handig is dat je dan afspraken bij mekaar maakt zodat je probeert te voorkomen dat er aan de buitenzijde, en ook soms binnen, een onduidelijk beeld ontstaat. En dat is een belangrijke rol van die afdeling Communicatie. Een stuk regie, coördinatie en ondersteuning daar waar specifieke kennis en kunde nodig is. Denk daarbij aan pers en media, denk aan drukwerk maar ook een stuk advies bij pers en woordvoering. Dat is de cruciale rol van een afdeling Communicatie. Om daar afspraken over te maken - dat is een beetje hard - proberen we in ieder geval met onze afdeling Communicatie de regie op de communicatie te versterken. Het eerste wat we daarin gedaan hebben is begin dit jaar al gerealiseerd, en sinds één juli jongstleden formeel: we hebben we een afdeling Communicatie en Marketing gemaakt binnen de organisatie. Mensen van marketing, evenementen en overheidsvoorlichting bij mekaar in één grote groep van inmiddels bijna tien mannen en vrouwen. Je krijgt kruisbestuiving, er is coördinatie en je kunt een duidelijke lijn in je communicatie weergeven. Binnen die afdeling Communicatie hebben dan twee groepjes: een stukje marketing en evenementen, en een stukje overheidscommunicatie. Dan een andere manier om regie op de communicatie te versterken, en dat is door te kijken van: waar zitten we met onze communicatie in dat beleidsvormingsproces. De oude manier van communicatie bij de overheid, - dan praat ik over de jaren '70 - was met een sherry aan de bar proberen het beleid te verkopen. Tegenwoordig proberen wij met communicatie beleid te maken, samen met de vakcollega's. Voorheen zat communicatie vaak aan het einde van het beleidsproces. Het beleid was goedgekeurd, het besluit was genomen en vervolgens kwam communicatie in actie. Tegenwoordig zitten we steeds meer en zelfs overwegend bij de opstart van het beleidsproces. Daar zit communicatie mee aan tafel en kijkt wat de mogelijkheden in het hele proces zijn om die communicatie, het proces en het eindresultaat te versterken. En natuurlijk is die taak aan het einde er natuurlijk gebleven, maar we zijn wel meer gaan doen in het hele communicatie- en beleidsproces. Wat we ook gerealiseerd hebben, is verbinding met sterke zenders in de organisatie. Eentje daarvan, die direct contact met onze burgers en andere belangstellenden hebben, is het klantencontactcentrum. Wat we inmiddels gedaan hebben, is hun standaarden op onze perslijst zetten, zodat ze goed geïnformeerd zijn over de persberichten die naar buiten gaan. Ze krijgen flyers, brieven die naar buiten gaan, zodat ze bij vragen van ontvangers van die brieven weten welke brieven er zijn, maar ook weten wie de vakambtenaren die eventueel kunnen toelichten zijn. Dus we hebben op die manier het contactcentrum versterkt. Aan de andere kant krijgen wij van hen de vragen die binnenkomen, trends die ze ontdekken, onduidelijkheden van mensen bij bellen of mailen. Daarmee informeren zij de afdeling Communicatie en Marketing, zodat wij ons communicatiebeleid kunnen aanscherpen en kunnen kijken of we dingen kunnen verbeteren. Een andere afdeling waar we versterking mee gezocht hebben, is afdeling personeel en organisatie. Arbeidsmarktcommunicatie is ook een heel belangrijke als je het hebt over het imago van de organisatie. Als voorbeeld: we hebben niet zo lang geleden de wervingsvideo gemaakt voor het nieuwe hoofd van de afdeling Communicatie en Marketing. Daar hebben we heel veel respons op gehad en alle kandidaten waren gefascineerd door die video, in die mate dat het dat was wat hen over de streep trok om toch te solliciteren hier in Kerkrade. Ik weet dat een andere, vergelijkbare gemeente een vergelijkbare functie vacant gesteld

heeft en daar waren slechts vier kandidaten. Bovendien waren zij op papier niet eens allemaal geschikt. Wij hadden meer dan tien kandidaten, tien serieuze kandidaten. En daar is een goede kandidaat uit naar voren gekomen die mij op één januari zal opvolgen. Openbare orde en veiligheid dan. Dat is ook een heel beeldbepalende afdeling in onze organisatie of gemeente. Veiligheid is sowieso iets waar in onze gemeente veel aandacht aan besteed wordt. Het beste voorbeeld dat ik kan geven over die samenwerking tussen Communicatie, Marketing en Openbare orde en Veiligheid is de herdenkingstocht van Gino van der Straeten in juni dit jaar. De meesten zullen dat ongetwijfeld kennen. Het is van begin af aan in heel korte tijd, één dag, opgetuigd. En ieder heeft dat vanuit zijn eigen vak samen opgepakt. Dat is een communicatiegedreven activiteit geweest. Het was natuurlijk een hele droevige gebeurtenis, deze herdenkingstocht, maar vanuit Openbare orde en Veiligheid is er gekeken: hoe houden we dit veilig? Welke dreigingen zijn er? Wat kunnen we verwachten? Welke geruchten pikken we op op internet? Vanuit Marketing is er gekeken: Hoe staan wij in Nederland bekend? Hoe ziet onze stad eruit? En vanuit Communicatie hebben we gekeken van: hoe kunnen we dit nu op een goede manier in de media en in de mensen terug laten komen? En die gezamenlijke aanpak heeft gemaakt dat we een keurige en respectvolle bijdrage hebben geleverd aan de overledene en nabestaanden, naar ieders tevredenheid. Dus het versterken van zenders in de organisatie zullen we blijven doen. Laaggeletterdheid in Kerkrade is wel een dingetje in onze gemeente. Vijfentwintig procent van de mensen in onze gemeente zijn laaggeletterd. Dat is ook een van de belangrijke zaken die we aanpakken, omdat laaggeletterd wel degelijk heel veel betekent voor mensen. De helft van de laaggeletterden participeert niet, en dan heb ik het over niet-arbeids- en onderwijsparticipatie; trainingen, dat soort zaken. Dus het is een heel belangrijk iets. De laaggeletterden vinden moeilijk toegang tot hulp en ondersteuning vanuit de gemeente of andere hulpverleners. Het is dus cruciaal voor ons als gemeente dat we daar die mensen proberen te bereiken. Daar is in het verleden duidelijk gesteld dat we onze communicatie gaan afstemmen op taalniveau B1. Voor uw beeld: taalniveau A1 en A2 is een beetje het niveau dat anderstaligen die Nederlands studeren hebben, en daarin vorderen. B1, dan zit je op een LBO, MBO. En B2 is eerder HBO-niveau. Het ligt er een beetje aan op welk lijstje je je baseert op het internet. En als je het over C1- of C2-niveau hebt, dat is het taalniveau dat een academische opleiding gemakkelijk te volgen maakt, dus dat kan tot heel moeilijk gaan. Wat hebben we tot nu toe gedaan om die laaggeletterdheid tegemoet te komen? Nogmaals, met communicatie kunnen wij laaggeletterdheid in de gemeente niet veranderen of wegpoetsen. Wat we wel kunnen is de communicatie van onze gemeentelijke organisatie zo in te richten en zo te organiseren dat we ook die mensen bereiken en dat die mensen ook begrijpen wat wij willen communiceren, en dat wij ook meekrijgen wat voor hen belangrijk is. De eerste stap die gezet werd, was de werkgroep Duidelijke Taal, welke bestond uit een twintigtal mensen uit de organisatie die de rol van ambassadeur of voortrekker op zich namen van het B1-schrijven en laaggeletterdheid. Er zijn verschillende activiteiten georganiseerd en er was een campagne op ons intranet Joep. Gedurende geruime tijd, ruim zes maanden, kwam er wekelijks of tweewekelijks een thema terug waardoor medewerkers en collega's zich bewust werden van die laaggeletterdheid. Vijf mensen van de afdeling Communicatie en Marketing hebben een training bij het bureau Loo van Eck gevolgd, zodat ze heel erg competent zijn om nu die B1-taal te schrijven en ook om andere teksten te corrigeren. We hebben sinds het eind van de zomer ook een Communicatieplan Laaggeletterdheid, wat ik kort met u wil overlopen. Laaggeletterdheid gaat over lezen en begrijpen. Het gaat ook over horen, luisteren en begrijpen. Laaggeletterdheid gaat dus ook over hoe makkelijk iemand met internet kan omgaan, met een toetsenbord of met een mobiele telefoon. Dat is allemaal van toepassing voor laaggeletterdheid. Dat betekent ook: hoe makkelijk kun je het zien? Bijvoorbeeld onze huisstijl voor de gemeente Kerkrade. Die is al redelijk op leeftijd en met de kennis van destijds is er nooit rekening mee gehouden wat dat betekent voor mensen die laaggeletterd zijn. Verbeterpunten zijn bijvoorbeeld dat we letters zonder schreefjes en haakjes, zoals je vroeger en nog steeds in de krant hebt, schrijft. Dat we grotere 12-punt-letters gebruiken en dat we een regelafstand van één of zelfs anderhalf gebruiken, zodat het duidelijker voor de mensen op papier staat. Wat we ook in het plan opgenomen hebben, is een e-learning voor alle nieuwe medewerkers, want je moet natuurlijk van onderaf aan blijven voeden en alle nieuwe medewerkers ook dit gedachtengoed meegeven. Een klinkende taal-plugin. Sowieso voor de mensen van de afdeling Communicatie en Marketing, maar ook voor collega-vakambtenaren die veel moeten schrijven. Het is een stukje software dat geschreven stukken controleert op niveau. Tegelijk geeft het met een druk op de knop meteen adviezen over welke woorden je beter kunt vervangen door een eenvoudiger woord, zodanig dat je hele tekst begrijpelijker wordt. Je kan dan ook organisatiebreed gaan kijken van: oké, wat is het niveau in onze organisatie? Bij die afdeling hebben we altijd hoge [onhoorbaar] en dan kan je daar aandacht aan besteden. Dat is dus een klein stukje software dat je kunt implementeren in je Word-omgeving. Een heel goedwerkend iets dat ook dient als controle is onze ik-begrijp-uw-brief-niet-sticker. Dat is een mogelijkheid. We geven mensen stickers huis aan huis, en zodra ze een brief krijgen die ze niet begrijpen, plakken ze die sticker erop en sturen ze hem terug naar de gemeente. Die brief gaat dan mooi terug naar de afdeling waar

die vandaan komt, en dan kunnen we eens kijken hoe dat komt en hoe dat beter kan. Een andere manier, en zo doen enkele andere gemeenten het, is om huisstijl enveloppen te hanteren waar het standaard op gedrukt staat: 'stuur mij terug als je mij niet begrijpt'. Dat gaan we dus ook aanpakken de komende periode. We hebben recent op 14 oktober een eerste bijeenkomst gehad met een meeleespanel. Ik leg het u even kort uit. Dat is een panel van vijf mensen uit de gemeente, dat bestaat uit een docent Nederlandse taal als tweede taal, een taalambassadeur en ervaringsdeskundige laaggeletterdheid. Een laaggeletterde gemeentebestuurder en dus collega van ons zit er ook in. Er zit een mevrouw in die voorheen in Heerlen in het meeleespanel zat, en er zit een ervaringsdeskundige laaggeletterdheid in vanwege een herseninfarct. Je ziet dus ook vaak dat mensen op oudere leeftijd laaggeletterd geraken, en daar hebben we ook een grote groep van. Het is dus echt cruciaal dat we als organisatie die doelgroep proberen te bereiken. Daar ga ik het bij houden, mevrouw de voorzitter. Wat misschien nog leuk is om te vermelden, is wat eruit is gekomen op veertien oktober, om even de check met de ontvangers te doen. Het lettertype vonden ze te klein. Brieven en flyers zijn vaak te lang en moeilijk. De communicatie van de gemeente Heerlen is over het algemeen minder te begrijpen dan die van de gemeente Kerkrade. Dat was dan de opsteker. Verder moet het telefoonnummer beter vermeld worden. Leden zijn positief over vlogs van de gemeente Kerkrade. Dat is dus ook iets: horen en zien gaat vaak beter dan lezen en begrijpen. We gaan dus steeds meer gebruik maken van vlogs, video's en dat soort audiovisuele communicatiemiddelen. De leden waren voorstander van een eventuele app voor de gemeente of een digitale nieuwsbrief. Verder bleek de ingang van het stadskantoor onduidelijk en moeilijk te vinden. Het zijn echt hele rare dingen die zelf niet bedenkt, maar die wel in samenspraak met onze inwoners naar voren komen. Dat was mijn toelichting over dit ontwerp. Dank u wel voor uw aandacht. Dank u wel voor deze mooie presentatie. Ik zeg het maar vast, zodat niet iedere fractie dat dadelijk nog moet zeggen. Ik was mee, dus ik heb u wat langer de tijd gelaten. Het is ook interessant genoeg. Dan geef ik graag het woord aan de commissie voor de eerste termijn. Ik begin bij BurgerBelangen. We hebben ter kennisgeving aangenomen en zijn benieuwd naar de verdere uitvoering hiervan. Zoals gezegd is dat laatste de verantwoordelijkheid van ons allemaal. Dat was het. Dank je wel. Prima. Ik ga naar de VVD. Dank u wel; voorzitter. Ik worstel toch gigantisch met deze presentatie. Ik had eigenlijk gehoopt om een antwoord te krijgen op drie cruciale vragen omtrent communiceren, zijnde: wat communiceren we, waarom communiceren we het; en hoe gaan we het communiceren? En op alle drie die vragen krijg ik gewoon geen antwoord. Deze presentatie geeft me ook sterk de indruk van wat op die A4 staat afgebeeld. Een luidsprekerinstallatie die staat te zenden. Ik denk dat dat nu is wat hier gebeurt, dat er vooral uitgegaan wordt van communiceren. Tegelijkertijd ben ik blij met de zinsnede 'waar mogelijk tot dialoog en meer begrip'. Ik hoop dat de afdeling ook met de dialoog aan de slag gaat, want daar zou weleens de sleutel kunnen liggen tot die toenadering van beide kanten toe. Ik wil ook het volgende nog opmerken: we hebben het net over laaggeletterdheid gehad maar er is natuurlijk ook een deel van de bevolking die hooggeletterd is, maar dan in een andere taal. Hoe zit het daarmee? Communicatie in een buitenlandse taal? Ik denk dat het goed is bij dit soort processen dat je de betreffende burgers daar ook bij betrekt. Ik weet niet in hoeverre dat hier gebeurt. We hebben vaak de mond vol van burgerparticipatie maar als ik een suggestie mag doen dan lijkt dit me wel een heel erg mooi thema om met burgerparticipatie op te pakken, zodat het niet alleen bedacht wordt vanuit de schrijftafel, maar ook met ruggenspraak en steun vanuit de doelgroep zelf. Dit wat betreft de VVD. Dank u wel. Dan ga ik naar Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Op dit moment hebben wij geen vragen. Prima. De PvdA? Dank u wel; voorzitter. Communicatie en communicatieplan, dat is nooit af. Dat is ook zo gezegd, want je blijft communiceren. Dat is een werkwoord en wat vandaag de standaard is kan morgen weer veranderd zijn. Ik denk dat de presentator ook duidelijk heeft gemaakt dat er gewerkt wordt op allerlei fronten, en wat in dit verband ook belangrijk is, is dat niet alleen de afdeling Communicatie hierbij betrokken wordt maar ook het volledige ambtenarenapparaat. Vanuit de afdeling Communicatie wordt ook duidelijk gemaakt aan de afdelingen dat ze alert moeten zijn en moeten kijken vanuit de hoek van de klant, de inwoner. Ik denk dat dat de rode draad is geweest die hier naar voor is gekomen. Dat blijkt ook uit de slide van herkenbaar en doelgroepgericht werken. De aanvulling van de VVD dat je dan wellicht ook aan andere inwoners van Kerkrade moet denken, met een andere - bijvoorbeeld allochtone - achtergrond, dat noem ik dan ook weer doelgericht. Ik ga er vanuit dat daar ook wel naar gekeken wordt. Ik ben dus toch blij dat de stappen die tot nu toe genomen zijn in ieder geval een goede weg zijn via welke wij als gemeente met de burgers willen gaan communiceren. Dus ik zou zeggen: pak het op en blijf eraan werken want communicatie is gewoon heel belangrijk. In feite valt en staat het hele beleid van de gemeente, het doen en laten van ons als raad, alsook het doen en laten van de ambtenaren daarmee. Dank u wel. Ik ga naar Lokaal Alternatief. Ik moet me helaas aansluiten bij de woorden van meneer Creusen. Dit is een presentatie die heel erg toetert en waar ik heel erg weinig dialoog in zie. Als ik kijk naar het verbinden met sterke zenders in de organisatie, zie ik daar het klantencontactcentrum staan. Ik kan u vertellen dat ik in de afgelopen veertien dagen ervaringsdeskundige ben geworden. Als je het klantencontactcentrum belt dan zijn ze echt goed te bereiken. Vervolgens duurt het vanuit de ambtenarij drie,

vier dagen, tot zelfs een week voor je teruggebeld wordt. Dat is ook communiceren. Dat is zelfs een heel belangrijke van communiceren, dat een ambtenaar zijn verantwoordelijkheid neemt en dat wanneer een burger belt, die ook daadwerkelijk wordt teruggebeld. Zeker als door het klantencontactcentrum aangegeven wordt dat de betreffende burger al vaker dan één keer geprobeerd heeft om de ambtenaar te bereiken. Het is heel erg slecht als dat niet gebeurt. Wat betreft uw uitspraak rond de ik-begrijp-uw-brief-niet-sticker. We vonden het in de voorbereiding van de vergadering al een heel speciale actie. Ik kan u vertellen dat ik geen sticker gezien heb in mijn brievenbus, en ik ben nu dus heel bang dat dit alleen stigmatiserend in bepaalde wijken verdeeld is. Ik wil ertoe oproepen om in plaats van een sticker een oproep op iedere brief te zetten dat als men het niet begrijpt dat ze dan daarin actie ondernemen. Het is een heel aparte actie vind ik, die ik-begrijp-uw-brief-niet. Taalgebruik is heel belangrijk. Wij maken ons er in deze kamer zeker ook vaak schuldig aan: moeilijke woorden, afkortingen en dergelijke meer. Ik denk dat het heel belangrijk is om richting het ambtenarenapparaat zeker aandacht te vragen om daar beter in te communiceren. Dank u, voorzitter. Dank u wel. Ik ga naar Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. U weet dat we het vaak hebben over communiceren. Een gele en een rode kaart hebben we uitgedeeld aan de gemeente met de algemene beschouwing dus u weet hoe wij over de communicatie denken naar buiten toe. Intern vind ik het prima dat de bewustwording er is om daarmee aan de slag te gaan, dus dat is tenminste al iets. Ik gaf net aan in de presentatie dat er vaak van buiten vreemde tips kwamen. Ik denk dat die vreemd zijn omdat we intern in een sleur geraken en dat we niet zien dat mensen bijvoorbeeld de deur van de ingang vinden omdat wij het normaal vinden dat we weten waar die ingang is. Zodoende is het prima dat je mensen van buiten eens betreft en zegt: 'Kijk eens, wat vinden jullie hier nu van?' En dan krijg je inderdaad tips die voor jou vreemd zijn maar voor die anderen niet. Dus dat is prima. Verder was er nog iets over de website van de gemeente. Die vinden wij niet zo geweldig. Als je een vergadering wilt herbekijken dan moet je 24 handelingen doen. Ik denk dat mensen na twee handelingen al afhaken. Dan ben je ze kwijt en dan komen ze ook niet meer terug. Dat vind ik dus een kwestie van digitaal communiceren. Een QR-code op een brief zetten, die bij sommige brieven van de gemeente ook al staan, dat vinden wij een prima iets. Ik zou daarmee door blijven gaan. Gewoon QR-codes op de brief zelf zodat mensen dat meteen kunnen scannen om op een pagina of filmpje terecht te komen. De handige Harry's onder ons zijn er steeds meer, dus dat is prima dan. Bij slide twee zagen we over goed communiceren: de communicatie van de gemeentelijke organisatie is herkenbaar, tijdig, transparant, begrijpelijk, betrouwbaar en waar mogelijk in dialoog. Ja, die 'tijdig en begrijpelijk', daar schort het weleens aan, en daar hebben we het ook al vaker over gehad. En zoals Lokaal Alternatief ook al zei: je wordt dan vaak niet of te laat teruggebeld, en dat wekt irritatie op. Nee is ook een antwoord en dan kunnen mensen kwaad zijn om die nee, maar dan begrijpen ze het wel als je het goed uitlegt. Als je niet terugbelt dan wekt dat irritatie op en dan ben je die mensen ook kwijt. Die komen niet meer. Die zeggen: 'Ach, die doen toch wat ze willen. Die bellen toch niet terug.' Dat gaan ze dan vervolgens nog eens rondvertellen aan vrienden en familie, en dan heb je dat stigma van 'ze bellen toch niet terug.' Dat is dus iets. Nee is een antwoord, maar als je zegt dat je gaat terugbellen dan moet je dat ook doen, al is het binnen een uur, een dag of een week. En ook al heb je geen antwoord, maak dan een vervolgspraak. Wat ik ook nog van mensen te horen krijg, en met name van oudere mensen als voorbeeld: in de Via staat vaak een kopje met vergunningen. Aanvragen en de status van bepaalde vergunningen. Dat staat helemaal onderin en dat vinden ze vrij klein afgedrukt. Met name oudere mensen kunnen dat niet lezen. Het is misschien bewust gedaan opdat mensen die vergunningen niet lezen wanneer ze naast zich een kerncentrale krijgen. Grapje. Maar ik hoor met name van oudere mensen of dat iets groter kan. Ze zeggen: 'Misschien zit er iets bij waar wij interesse in hebben en dan kunnen we er ook tijdig op reageren.' Tot zover. Dank u wel. Dank u wel. Ik ga naar de SP. Dank u wel, voorzitter. Wat betreft die ingang van de deur. Ik denk dat als we de bordjes in het dialect hebben, dat dat opgelost is. In de presentatie, en ook in de inleiding, was het heel duidelijk dat zenden en ontvangen superbelangrijk zijn. Want je kunt nog zo goed zenden. Op het moment dat de ontvanger kapot is, komt er helemaal niks binnen. Ik ga nu op een heel sarcastische manier iets uitzenden, namelijk: wij van de SP vinden het geweldig dat de KCC nu wel voorbeelden heeft van uitgaande brieven en folders. Hoe is het mogelijk dat ze dat van tevoren niet hadden? Dat vind ik redelijk stuitend. In de presentatie werd ook aangegeven dat samen met vakcollega's wordt gecommuniceerd, en aan het eind van het traject wordt gecommuniceerd met de burger. In het kader van de participatie lijkt het ons verstandiger om eerst te communiceren met de burger en dan met de vakcollega's te kijken van: wat moeten we hiermee? Wat kunnen we hiermee? En wat doen we hiermee? Toen ik nog in de commissie BNS zat, was ik stomverbaasd om te horen dat één op de vier mensen in Kerkrade laaggeletterd zijn. Er werd ook aandacht gevraagd voor de aanpak; dat is duidelijk. De vraag die ik had opgeschreven, is: wat was het resultaat van de aanpak? Het resultaat is: er is geen tot weinig invloed op de laaggeletterdheid dus pakken we de aanpak van bovenaf door het anders te communiceren. Stuitend. Zoals wij het voorgesteld hebben zou de laaggeletterdheid aangepakt worden, en zou het niet op een gegeven moment geaccepteerd worden dat er laaggeletterdheid is, om daar

dan maar op in te spelen met tekeningetjes, pictogrammen enzovoorts om het voor de laaggeletterden gemakkelijker te maken. Dat is wat mij opviel tot nu toe. Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Oké. Ik ga naar de Ouderenpartij. Dank u wel. Ik schrik er eigenlijk wel van om te horen dat 11.000 mensen in Kerkrade laaggeletterd zijn. Dat is vreselijk, want die mensen lopen in een wereld rond waarvan ze niet weten hoe die in mekaar steekt. Dat is dan niet alleen van de gemeente Kerkrade uit maar dat gaat nog veel verder. Als we het tot de gemeente hier beperken dan is het wat, waarom en hoe één van de eerste dingen die altijd voor moeten komen in iets wat je mededeelt, of dat heb ik toch zo geleerd na mijn middelbare school. Dat kan heel eenvoudig en als je daaraan vasthoudt dan lijkt het me dat je heel veel dingen duidelijk kunt maken, ook aan mensen die misschien minder thuis zijn in de Nederlandse taal. Wat er van iemand verlangd wordt, wat er bedoeld is en waarom en op welke manier dat gedaan wordt. Het is heel goed dat de collega's op het gemeentehuis met mekaar in gesprek gaan. Ik denk dat daar ook nog veel winst te behalen valt. Bij één aandachtspuntje werd ook de omgeving aangeboord, om aan een man of vijf, zes te vragen van: wat vinden jullie daarvan? Ik weet niet of ik met zo'n brief naar de [onhoorbaar] moet gaan om daar aan mannen die 's morgens de krant lezen te vragen wat zij ervan vinden, van: snap je wat we hiermee bedoelen? Dat hoeft niet iets te zijn dat echt bestaat; het kan een fictief onderwerp zijn. In die brief moet je dat natuurlijk niet als fictief benoemen maar dan moet je daar een ander woord voor zoeken. Dat lijkt me echt iets dat de ogen van mensen kan openen, het sturen van die brieven. Doen wat je belooft, dat is af en toe moeilijk bij onze gemeenteambtenaren. Ik heb het helaas ook aan den lijve moeten ondervinden, maar goed: als ik dat dan ondervonden heb dan bel ik nog altijd eens terug met mijn bevindingen en dat komt altijd wel goed aan. Je moet dus niet alleen mopperen, je kunt het ook op een positieve manier brengen en dan beklijft dat. Dan blijft dat hangen, met andere woorden. Ik vind het geweldig dat jullie ermee bezig zijn, al zou het ook fijn zijn als dat ook op een paar andere plekken gebeurt dan het gemeentehuis alleen. Dat was het voorlopig. Dank u wel. Dan gaan we als laatste naar CDA. Dank u wel, voorzitter. Er is uiteraard al veel gezegd dus ik zal waarschijnlijk een beetje in herhaling vallen, maar ik zal toch proberen om ook een aantal nieuwe punten aan te halen. We zijn als CDA Kerkrade blij met de aandacht die er is voor heldere communicatie en daar hebben we ook vaak genoeg om gevraagd. Onder andere ook bij de algemene beschouwingen zijn er daar opmerkingen over gemaakt. Wat ons meer zorgen baart nog dan dat het met de communicatie niet altijd goed gaat, is het achterliggende probleem van de laaggeletterdheid. Dat werd al herhaaldelijk genoemd en we denken wel dat je de symptoombestrijding niet moet nalaten omdat er een achterliggend probleem is. Je moet beiden doen en, eigenlijk hebben we het hier over de symptoombestrijding en op een andere plek over het achterliggende probleem. Over die symptoombestrijding, dus zeg maar het communicatieplan: goed dat er een Communicatieplan Laaggeletterdheid is. Natuurlijk zijn er verschillende meningen over wat erin zou moeten staan of hoe dat eruit zou moeten zien, maar het is in ieder geval goed dat er extra aandacht voor is. Ik heb wel nog enkele praktische vragen. Het is wellicht een naïeve vraag, maar hoe moet ik me dat klantencontactcentrum voorstellen? Is dat echt een plek in het gemeentehuis waar mensen naartoe gaan of is er enkel en alleen telefonische bereikbaarheid. En daarop verder bordurend: hoe goed wordt dit klantencontactcentrum gevonden? Dus hoe vaak wordt er contact gezocht met het klantencontactcentrum? Dan ook nog een praktische vraag met betrekking tot de ik-begrijp-uw-brief-niet sticker. Hoe moet ik me dat voorstellen? Het is natuurlijk goed dat mensen de brief kunnen terugsturen of kunnen aangeven dat ze de brief niet begrijpen, maar wat zijn de consequenties als in die brief met name een bepaalde inhoud staat die juridische gevolgen heeft? Als je bijvoorbeeld te laat bent met een deadline, als je de brief niet begrijpt en niet op tijd reageert? Hoe zit het als je die brief terugstuurt als betrokkene, en er dan wellicht vanuit gaat dat het wel in orde zal zijn als je die brief terugstuurt en dat je dan wel benaderd zal worden. Hoe zit dat? Hoe gaat dat praktisch in zijn werk? Dat waren mijn vragen voorlopig. Dank u wel. Dat was de eerste ronde. Ik geef het woord ter beantwoording aan de burgemeester. Dank u wel, voorzitter. Ik moet toch echt beginnen met iets wat me van het hart moet. Ik vind het niet prettig - nu ja, niet prettig; alles mag gezegd worden - maar er wordt een serieuze presentatie gegeven over de voortgang van communicatie en ik vind het niet fijn als dat als toeteren wordt gekwalificeerd. Iedereen mag iets op zijn eigen manier beleven, maar ik heb toch een uiterst bedeesde presentatie gehoord van een team dat iets probeert te verbeteren en u meeneemt in dat verbeterproces. Ik ervaar dat zelf niet als toeteren en ik zou het ook niet fijn vinden als dat bij u zo overkomt, en daarom stuit dat me een beetje tegen de borst. Wij hebben een ingewikkelde opgave. Hier werken 450 mensen en ieder van ons heeft individuele ervaringen. Ook ik heb individuele ervaringen met ons ambtenarenapparaat als inwoner van de gemeente Kerkrade. Soms heb je goede ervaringen en soms heb je minder goede ervaringen. Wat men nu met ons team heeft aangegeven, is dat we proberen voor inwoners zoveel mogelijk goede ervaringen tot stand te brengen. En dat betekent dat je met communicatie aan de voorkant van elk proces gaat zitten, dat je aan de voorkant met de vakambtenaren gaat kijken: wat moeten we gaan doen? Welke vorm van burgerparticipatie staat op de rol? Want dat hebben we ook afgesproken. Wat vraagt dat dan aan communicatie? Dat bouw je in in dat hele proces en dat is een leerproces dat we u in alle

oprechtheid en eerlijkheid hebben geschilderd. Nogmaals, voor mij is dat geen toeteren maar een beetje meegeven waar we mee worstelen. Dat je van vandaag op morgen 450 mensen allemaal op die trein hebt en dat er nooit meer fouten gemaakt worden, dat is een illusie. Er zullen altijd slechte ervaringen zijn. De kunst is dat we die zo snel mogelijk in beeld krijgen en dat we daar zo snel mogelijk op acteren en alleen maar goede ervaringen proberen te neer te zetten. Het wat, waarom en hoe is inderdaad, zoals de Ouderenpartij aangeeft, een belangrijk mantra, maar ik kan niet een wat, waarom, hoe voor alle communicatie van de gemeente Kerkrade vanavond gaan benoemen. Er is niet één wat, waarom en hoe. Elk besluit vraagt iets anders. Een andere aanpak, een andere boodschap of een ander middel. Daarom maakt dat het presenteren over communicatie ook ontzettend ingewikkeld, want u heeft daar allemaal andere verwachtingen bij. Ik geef u alleen maar aan: het is een leerproces. We moeten dingen beter doen en daar werken we keihard aan. Het is niet oké als een inwoner vier dagen moet wachten op een inhoudelijk antwoord. Het kan zijn dat een ambtenaar vakantie heeft, maar dan hoor je dat te weten en te horen: 'de medewerker is er deze week niet, maar zodra hij of zij er is, wordt contact met u opgenomen.' Dat is wat ik wil dat u hoort en daar werken we aan. En dat is ook onze opgave. Het is niet zo dat wij met de presentatie Laaggeletterdheid hebben gesuggereerd dat we verder niets doen aan laaggeletterdheid. Het is zoals het CDA aangeeft: wat wij met Communicatie doen aan laaggeletterdheid is proberen zo goed en duidelijk mogelijk te communiceren. Daarnaast is er een hele aanpak laaggeletterdheid onder verantwoordelijkheid van wethouder Slangen, en daar hebt u als raad ook al vaker informatie over gekregen, want dat is een enorme opgave. Vanavond stond enkel het communiceren met inwoners die laaggeletterd zijn in de picture. Dat stond op de agenda, dus daar hebben we ons ook alleen maar op gericht, en niet op de aanpak. Dit is inderdaad symptoombestrijding maar dat is niet het enige wat we doen richting de SP. Daar zit wel degelijk een enorme aanpak op laaggeletterdheid waar onder andere ook de bibliotheek en heel veel vrijwilligers heel hard aan werken, en daar krijgt u ook regelmatig een update van. Dit is dus echt maar één klein facetje, dat wij in dat wat wij communiceren ons er rekenschap van geven dat niet iedereen alles heel goed kan begrijpen. En dan hebben we ook gezegd, want luisteren is ook heel ingewikkeld: we hebben nog geen ik-begrijp-u-niet sticker. We denken erover na om zo'n sticker te ontwikkelen en bij onze brieven te voegen. En als we dat gaan doen - of een QR-code is ook een suggestie, maar dat is weer voor een andere doelgroep. Als je die brief erbij voegt, dan kun je die brief terugsturen en dan moet het zo zijn dat geen juridische dingen verloren gaan. Maar dan geef je het signaal dat je niet begrijpt wat erin staat en dan is het onze taak om die inwoner zo snel mogelijk te bellen, uit te nodigen voor een gesprek en proberen duidelijk te maken wat er in die brief staat op een andere manier. Dus wij overwegen dat. Dat is nog geen praktijk. Het is dus volstrekt correct, meneer Charlier, dat u die sticker nog niet gezien heeft, want hij is er nog niet. En we hebben ook niet gezegd dat die sticker er wel al is. We overwegen dat. Dan wordt er ook een opmerking gemaakt door de VVD over burgerparticipatie. Ik dacht: we hebben nu eindelijk een meeleespanel. Dus we zijn begonnen met burgers te bevragen over: wat vinden jullie van onze communicatie? Ervaringsdeskundigen, zoals Fer heeft aangegeven, die met ons kijken naar de kwaliteit van dat wat wij doen. Dus het is voor ons een eerste stap om ook burgers te betrekken bij de manier waarop wij communiceren. We hebben volgend jaar ook een stagiaire die de kwaliteit daarvan ook sterk gaat onderzoeken en de gesprekken ook gaat opzoeken. Dus voor ons is dat een eerste stap en voor mij is burgerparticipatie daarnaast vooral in alle inhoudelijke projecten - want communicatie is geen project op zich. Communicatie is een onderdeel van alles wat wij hier doen en daar hoort burgerparticipatie altijd bij. Dat hebben we vorige keer met elkaar afgesproken, die visie burgerparticipatie, dus dat is er gewoon een integraal onderdeel van. Volgens mij komt dat dus goed uit de verf. De SP vraagt terecht-- Trouwens even tussendoor: het klantencontactcentrum - CDA - is de afdeling waar alle telefoontjes binnenkomen. Op een paar plekken zitten er mensen op bepaalde tijdstippen aan de telefoon. Je kan dan bellen, wordt doorverwezen en moet dan soms, helaas, wat langer wachten. Maar dat is dus eigenlijk gewoon het nummer dat je belt, en godzijndank krijg je hier nog altijd een mens aan de telefoon en geen computer. Met die persoon begint je contact met de gemeente, met ons. En in het verleden was het wel eens zo dat er - ik praat dat niet goed - brieven uitgingen waar het klantencontactcentrum niet van op de hoogte was, of pas later die brieven kreeg. Je moet je realiseren dat we het nu zo hebben geregeld dat op het moment dat een brief uitgaat, mensen er ook vragen over kunnen hebben. En dan moet je ervoor zorgen dat die brief niet pas drie dagen later bij het klantencontactcentrum ligt. Dat is wat we nu beter geregeld hebben, juist omdat ik aangaf dat we elke dag weer die communicatie moeten verbeteren, en dat is één van de verbeterpunten. Ik had ook liever gehad dat we het niet hadden hoeven zeggen, maar het was niet altijd goed geregeld. Het is dus niet zo dat we aan het einde van een traject communiceren met burgers. Dat was vroeger zo. Nee, aan het begin van elk traject is duidelijk: wat moet er hier voorbereid worden? Welke vorm van burgerparticipatie passen we toe? En welke vorm van communicatie is dan ook het eenvoudigst? Daar zijn onze mensen met de vakinhoudelijke ambtenaar uiteindelijk mee bezig. Dan was er nog een terechte opmerking over de website. De Kerkrade-website vind ik ook niet goed genoeg, om het zacht uit te drukken.

Ik moet ook elke keer zoeken: waar is ook alweer dat linkje voor de raadsvergaderingen. Het is nog een wens van ons om die website helemaal te vernieuwen. Dat staat ook op de planning. Niet volgend jaar maar wellicht wel het jaar daarna. En dan ook integraal, waarbij we zullen bekijken of we ook de huisstijl gaan aanpassen zodat je dat zin zijn geheel naar een ander niveau brengt. Dat is echter een omvangrijke opgave, maar die staat wel op het verlanglijstje. Niet van Sinterklaas, maar op ons eigen verlanglijstje, en dat is een diepgekoesterde wens. De Via-vergunningen, dat is natuurlijk geen opzet. Ik denk dat het ook wel gewoon een kostenplaatje is, maar ik neem uw suggestie dat dat te klein is en niet goed valt mee, om daar iets aan te doen, evenals uw verzoek of de suggestie voor de QR-code in de brief. Dan heb ik volgens mij alles besproken in eerste termijn, voorzitter. U ziet, ik ben ook heel erg met dat thema bezig. Ik vind het ook leuk om daarover te discussiëren en ik zie ook elke dag dat we goede dingen doen, al zie ik ook elke dag dingen waarvan ik denk: Jammer, dat is een gemiste kans. Daar zijn wij eerlijk over en wij blijven ook openstaan voor uw dagelijkse suggesties. Als u zelf iets meemaakt, laat het ons dan weten, want dan kunnen we op dat moment meteen ingrijpen. Dat is ook wat ik aan iedereen vraag, want alleen zo kunnen we dat in alle hoofden en harten van onze ambtenaren en onze mensen krijgen om dat een stuk beter te doen, wetende dat het heel moeilijk is om dat altijd 100 procent goed te doen. Dat waren mooie woorden. Dank u wel. Ik denk dat voor iedereen geldt dat dit een onderwerp is waar iedereen mee bezig is, en het blijkt ook vanavond door de opmerkingen en de antwoorden dat communiceren heel moeilijk is, op welk niveau dan ook. Ik denk wel dat alle vragen beantwoord zijn. Voor u niet, SP? Ons Kerkrade? Een tweede termijn? Wie wil er nog een tweede termijn? Ik ga gewoon een rondje maken. Burgerbelangen? Nee. De VVD? Nee. Hart voor Vrijheid? Nee. Partij van de Arbeid? Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb in de eerste termijn al naar voor gebracht dat het een groeiproses is en dat communiceren gewoon een vak apart is en dat dat nooit af is. De burgemeester heeft ook duidelijk gemaakt dat ze met een verbeterslag bezig zijn en dat dat tijd nodig heeft om te landen, zeker daar waar 450 medewerkers werken. Ik heb dat ook zo gezien, dus ik ga er vanuit dat het continu proces is met als doel uiteindelijk intern en extern beter te communiceren, goed te communiceren. En dat blijft gewoon een heel moeilijk vak, communiceren. Je probeert allerlei groepen en organisaties te betrekken. Bij de organisaties waarvoor ik heb gewerkt alvorens ik bij de gemeente terecht kwam was dat ook altijd een heikel punt en dat blijft altijd een punt van discussie. Ik heb wel gemerkt dat er stappen zijn gezet en dat we naar een goede weg willen werken, en dat vind ik heel positief. Ik ga naar Lokaal Alternatief. Ik wil de burgemeester even bedanken voor de toelichting dat het overwogen wordt om een sticker te maken. U zei dat ik niet goed geluisterd heb maar ik heb het zo begrepen, dus dat ligt dan toch ook aan de communicatie. [gelach]. U gaf trouwens aan dat iemand die het KCC belt geen computer aan de lijn krijgt, maar dan moet ik u teleurstellen. Wij promoten als gemeente om het nummer 14045 te bellen en we hebben als Lokaal Alternatief al meermaals erop geattendeerd dat je, punt één, bij een computer terecht komt. En punt twee, dat die je niet begrijpt als je in het dialect 'Kerkrade' zegt. We hebben er al vaker aandacht voor gevraagd dat het heel moeilijk is om op die manier het klantencontactcentrum te bereiken. Dus vandaar dat we gevraagd hebben: kom alsjeblieft weer terug met het 045-567.67.67-nummer. Ik weet dat je dan in ieder geval het klantencontactcentrum aan de lijn krijgt. Dat was het, meneer Charlier? Oké, dan ga ik naar Ons Kerkrade. In ieder geval bedankt voor de toelichting van de burgemeester. Nu, op een gegeven moment gaf ze iets aan van: we bellen u terug want de medewerker is op vakantie of is ziek. Dat kan niet. Als iemand op vakantie gaat dan is die vaak drie weken of langer weg. Als een burger dan drie weken moet wachten, dat is onmogelijk. Dus op het moment dat iemand afwezig is, om wat voor reden dan ook, dan moet iemand anders de verantwoordelijkheid krijgen om meteen antwoord te kunnen geven, of binnen 24 uur. Maar het kan niet zijn van: de medewerker is op vakantie of is langdurig ziek. Dat wou ik alleen even meegeven. Dank u wel. De SP? Dank u wel, voorzitter, en ook burgemeester, voor de uitleg. Het is inderdaad een verhelderende opmerking geweest dat het puur een presentatie was over waar de communicatie heen wil gaan. Voormalig commissielid en huidig wethouder Paas, zei vaker: 'Ik werd getriggerd door.' En ik werd daadwerkelijk getriggerd door de woorden 'één op de vier laaggeletterd'. Dat betekent dat er in die tijd dus niks veranderd is. Ik heb alle vertrouwen in de goede intenties van de aanpak, maar als ik dan twee jaar achter mekaar dezelfde cijfers zie dan maak ik me zorgen. Wat betreft de suggesties: ik krijg vaker blauwe brieven en ik zou graag een sticker willen hebben met 'deze brief wil ik niet' erop. [gelach] Dank u wel. Dat vind ik een heel goed voorstel. Voorzitter, iemand die veel blauwe brieven krijgt heeft ook wel wat te verdienen denk ik. Of in elk geval belasting te betalen, ja. Ik ga naar de Ouderenpartij. De burgemeester maakt toch duidelijk dat ze er inderdaad staat voor haar mensen en dat ze helpt en doet wat ze kan om eruit te krijgen wat erin zit, en misschien zelfs wel een beetje meer. Dat waarderen wij heel erg. Dat 045- of 014-nummer waar je naar moet bellen, dat heb ik na één keer blikken stem opgegeven. Ik moet zeggen: 045-67-67-67. Dat werkt. Dan krijg je inderdaad meteen iemand aan de telefoon die ons Kerkraadse tongval wel begrijpt. Dat wou ik toch graag even kwijt. Dat was het. Prima. CDA dan? Geen verdere vragen of opmerkingen. Oké, dan kijk ik nog even naar de burgemeester. Meneer Rozema het natuurlijk helemaal gelijk. Het voorbeeld dat ik gaf ging

erover dat als je bijvoorbeeld met een specifieke ambtenaar een specifieke vraag of een discussie hebt, dat het dan kan zijn dat die persoon er even niet is. Maar als je een vraag hebt van algemene aard dan moet die ook door iemand anders op de afdeling beantwoord kunnen worden. De essentie is dat het gaat om begrip. Uitleggen waarom je niet meteen teruggebeld wordt. Dat is het vaak het allerbelangrijkste. Ik merk zelf dat als mensen mij een mail sturen of via Facebook willen bereiken dat ik altijd zal proberen om te reageren. Dat is vaak al ontzettend belangrijk. Gehoord worden of het waarom van iets uitleggen. Dat is waar we eigenlijk naar refereerden. U hebt gelijk: uiteindelijk moet altijd iemand anders die vraag kunnen beantwoorden, tenzij die ambtenaar met die burger een hele specifieke kwestie heeft. Vanavond ging het vooral over communicatie. Laaggeletterdheid is een project binnen een andere afdeling van de gemeente, al werken we natuurlijk wel integraal met elkaar. Ik ga dan ook niet flauw naar een collega verwijzen maar het is inderdaad zo dat die cijfers nog steeds één op vier zijn. We hopen dat onze aanpak uiteindelijk - maar daar gaat wethouder Slangen over - ertoe leidt dat we een keer een ander cijfer hebben. Dat geldt ook over de opmerking over de 1405-computer. Dat is de afdeling Dienstverlening van de gemeente. Volgens mij is dat ook wethouder Slangen dus die wordt vanavond heel erg blij. Wat ik wil zeggen: er is inderdaad nog altijd de mogelijkheid om een ander nummer te bellen en een persoon aan de telefoon te krijgen. Ik heb ook weleens een paar uurtjes meegedraaid op dat klantencontactcentrum en dat is werkelijk ontzettend dankbaar werk. Mensen hebben vaak hele prangende vragen en weten verder niet tot wie zicht te richten, dus ik heb diep respect voor de collega's die daar elke dag zitten en proberen om onze inwoners zo goed mogelijk te helpen. Ze worden ook wel eens uitgescholden en onheus bejegend. Daar komt van alles binnen en al is dat iets waar mijn collega over gaat, ik vind het wel belangrijk dat er menselijk contact is en dat je probeert die overheid dicht bij die burgers te brengen. En ik denk dat dat in onze stad, met wat we net aangaven met de laaggeletterdheid en ook de sociaal-economische vraagstukken, heel erg belangrijk is. En dan moeten we de vinger aan de pols blijven houden met elkaar dat we het beter gaan doen. Maar wijs mij alsjeblieft ook op dingen die jullie ervaren. Wijs de afdeling daarop, want daar kan ik dan op dat moment op ingrijpen en ook met die collega eventueel het gesprek aangaan, waarom gaat dat zo? Kan dat beter? En niet [onhoorbaar]. Nee, dat mag niet. We mogen geen dialect spreken voor de ondertiteling. Maar goed, dat is fijn, dat lucht op, maar dan verbeteren we het daarom nog niet. Ik denk dat dat ook is wat ik bij jullie hoor, die wil om het samen als raad en college beter te doen naar onze inwoners. Dat is een proces van vallen en opstaan, maar wel iets waar we met passie aan moeten blijven werken. Ik denk dat ik in ieder geval wel gehoord heb dat daar een draagvlak voor is, en het is ook duidelijk dat we daar de komende jaren nog onze handen vol aan zullen hebben. Ik reken op u. Samenvattend kunnen we zeggen dat alle vragen beantwoord zijn. De opmerkingen worden meegenomen en ik ga ervan uit dat alle vragen beantwoord zijn voor jullie. Het is alleszins duidelijk dat communicatie een vak apart blijft. De toezegging komt later terug. [onhoorbaar 02:07:48-02:07:55] Even voor de goede orde: het is een periodieke toezegging. [gelach] Dit agendapunt

11 Lijst van toezeggingen

acht ik dan gesloten en dan gaan we naar agendapunt elf, de lijst van toezeggingen. Zoals we kunnen concluderen wordt er vandaag naar gekeken en worden er punten behandeld vanuit de lijst van toezeggingen. Heeft nog iemand op- of aanmerkingen op de lijst van toezeggingen?

12 Rondvraag

Nee. Dan ga ik naar agendapunt twaalf, en dat is de rondvraag.

13 Sluiting

Heeft er iemand iets voor de rondvraag? Ook niet? Dan kan ik de vergadering sluiten om 21u04 vanavond. Ik wens u allemaal nog een fijne avond en een goede thuiskomst.